

ChristenUnie

Verkiezings-
programma
Gouda
2022-2026

Oog

Voor

Gouda

Inhoudsopgave

Oog voor Gouda	5
1 Oog voor een betrouwbare overheid	6
1.1 Vertrouwen	6
1.2 Minder regels	6
1.3 De gemeente, dat zijn we samen	7
1.4 Leren van ons verleden	8
1.5 Financiën	8
1.6 Onze gegevens	9
1.7 Samen tijdens corona	9
2 Oog voor onze zorg	10
2.1 Zorgzame samenleving	10
2.2 Volksgezondheid en Preventie	10
2.3 Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties	11
2.4 Maatschappelijke Opvang	12
2.5 Mantelzorgers	13
2.6 Vrijwilligers	13
2.7 Toegankelijkheid	13
2.8 Langer zelfstandig	14
2.9 Ouderen	14
2.10 Welkom aan nieuwkomers	15
2.11 Samen tijdens Corona	16
3 Oog voor gezin en jeugd	17
3.1 Investeren in gezinnen	17
3.2 Effectieve ondersteuning	17
3.3 Kindermishandeling en huiselijk geweld	19
3.4 Samen tijdens Corona	19
4 Oog voor klimaat en milieu	20
4.1 Energie en warmte	20
4.2 Afval als grondstof	21
4.3 Vergroening stedelijk gebied en schone lucht	22
4.4 Biodiversiteit	22
4.5 Toekomstbestendig waterbeheer	23
5 Oog voor de economie	24
5.1 Ruimte om te ondernemen	24
5.2 Binnenstad en overige winkelgebieden	25
5.3 Duurzame economie	26
5.4 Gouda op de kaart zetten	26
5.5 Samen tijdens corona	27

6	Oog voor werk en inkomen	29
6.1	Aan het werk	29
6.2	Arbeidsmigranten	30
6.3	Armoede en preventie	31
6.4	Schulden	31
6.5	Samen tijdens corona	32
7	Oog voor onderwijs	33
7.1	Campus Gouda	33
7.2	Groene schoolpleinen	33
7.3	Integraal Huisvestingsplan	33
7.4	Bereikbaarheid OV	34
7.5	Maatschappelijke stages	34
7.6	Laaggeletterdheid	34
7.7	Passend onderwijs	35
7.8	Samen tijdens corona	35
8	Oog voor sport	37
8.1	Sport dichtbij	37
8.2	Sportverenigingen en -accomodaties	38
8.3	Samen tijdens Corona	38
9	Oog voor kunst en cultuur	40
9.1	Kunst en cultuur	40
9.2	Monumentenbeleid	41
9.3	Samen tijdens corona	42
10	Oog voor mobiliteit	43
10.1	Voetgangers	43
10.2	Fietsers	44
10.3	Openbaar vervoer	45
10.4	Auto en vrachtverkeer	45
10.5	Parkeren	46
10.6	Verkeersveiligheid	47
10.7	Vliegtuigen	48
11	Oog voor veiligheid	49
11.1	Een veilige samenleving	49
11.2	Drugs, drank en middelengebruik	50
11.3	Prostitutie	50
11.4	Mensenhandel en uitbuiting	51
11.5	Radicalisering	52
11.6	Ondermijning	52
12	Oog voor ruimte en wonen	54
12.1	Wonen	54

12.2	Doorstroming op de woningmarkt	55
12.3	Woningcorporaties	56
12.4	Aantrekkelijk IJselfront en bevaarbare binnenstad	56
12.5	Groen (onderhoud) en openbare ruimte	57

Verkiezingsprogramma
Gouda
2022-2026

ChristenUnie
Oog voor Gouda

Oog voor Gouda

Iedereen wil gezien worden, als mens, om wie je bent. De ChristenUnie wil dat de inwoners van Gouda zich gezien weten door de overheid en door elkaar. Gouda bestaat uit mensen, die samen wonen, werken en ontspannen. De ChristenUnie stelt daarom de inwoners van de stad centraal, met hun wensen en noden. Daarbij beseffen we dat Gouda onderdeel is van een land, een wereld, een Schepping, waarvoor we verantwoordelijk zijn. En wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Zijn Woord voor ons het anker is.

Iedereen heeft behoefte aan een thuis, aan veilig en passend onderdak. We willen allemaal een fijne leefomgeving. De ChristenUnie wil dat de gemeente zich hiervoor inzet, met oog voor balans tussen alle verschillende behoeftes. Dat betekent soms dat wensen botsen. Dan moet de gemeente elk belang afwegen, een besluit nemen en daarover duidelijk communiceren.

Wie hulp nodig heeft voor onderdak, geld of zorg, moet bij de gemeente terecht kunnen. De overheid biedt een vangnet voor wie het niet zelf of met anderen redt. Daarbij staat de gemeente naast mensen, om mee te denken en te stimuleren waar dat nodig is. De ChristenUnie wil dat de gemeente maatwerk biedt en de mens ziet als individu.

Wij zetten ons in voor een samenleving waarin iedereen gelijk wordt behandeld, ongeacht godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, gender, seksuele geaardheid (LHBTI), handicap of welke reden dan ook. Onderling contact en het respecteren van elkaars zienswijzen is daarbij cruciaal.

Er zijn regels en grenzen nodig in een samenleving. Die zijn er als bescherming en moeten gehandhaafd worden. Mensen hebben allereerst een eigen verantwoordelijkheid om voor zichzelf en anderen te zorgen. De gemeente heeft als taak de samenleving te versterken.

Missie

De ChristenUnie houdt van de stad Gouda. Wij zijn gericht op het welzijn van alle inwoners. Twee teksten uit de Bijbel die ons daarbij inspireren: "Spreek eerlijk recht, wees goed en zorgzaam voor elkaar; onderdruk geen weduwen en wezen en ook geen vreemdelingen en armen, en wees er niet op uit om een ander kwaad te doen." (Zacharia 7:9-10) en "Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei." (Jeremia 29:7)

De politieke missie van de ChristenUnie staat daarbij in het perspectief van geloof, hoop en liefde. Wij geloven in en vertrouwen op God met de Bijbel als ons anker. De Bijbel is geen politiek handboek voor het oplossen van problemen in deze tijd, maar we leren er Gods liefde voor mensen en deze wereld kennen. De ChristenUnie wil dit praktisch vormgeven voor alle inwoners van Gouda.

1 Oog voor een betrouwbare overheid

1.1 Vertrouwen

De overheid doet wat ze zegt en zegt wat ze doet. Dit is de basis van goed bestuur en integer leiderschap en nodig voor een bloeiende samenleving. Mensen moeten daarnaast zelf verantwoordelijkheid nemen. De ChristenUnie wil dat de gemeente Gouda duidelijk en eerlijk is over de eigen taken en keuzes.

De ChristenUnie zet in haar raadswerk in op luisteren, samenwerken en concrete zaken voor de stad realiseren. Of we deelnemen aan een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Onze standpunten in de raad worden bepaald door ons verkiezingsprogramma en zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de partij.

We kiezen voor oplossingen die op de lange termijn goed zijn voor de gemeenschap.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig zijn in Gouda.
- Goede relaties met inwoners.
- Eerlijk zijn over de keuzes die worden gemaakt en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen.
- Ervoor zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- Streven naar een coalitieakkoord met duidelijke afspraken, maar met ook voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen.
- Specifieke aandacht voor communicatie van gevoelige onderwerpen door extra ruimte in uitingen van de gemeente (website en gemeentepagina) en per onderwerp 1 communicatie contactpersoon.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven.
- Nieuwe ambtenaren tijdens hun inwerkperiode Gouda laten verkennen en in gesprek laten gaan met betrokken inwoners op hun dossier.
- Erkennen dat er fouten kunnen worden gemaakt die toe te geven en ervan te leren.
- Bevorderen dat de gemeente zeer zorgvuldig omgaat met de privacy van haar inwoners.
- Bij de gemeente een onafhankelijke klachtenbehandeling voor alle afdelingen mogelijk te maken.

1.2 Minder regels

Voor inwoners van Gouda moet duidelijk zijn welke regels gelden. Er zijn landelijke regels vanuit het rijk en specifieke regels vanuit de gemeente. Soms kun je die op verschillende manieren uitleggen of lijken ze tegenstrijdig. Nu is het niet altijd helder waar informatie te vinden is en wie daarover gebeld kan worden.

De ChristenUnie kan zich voorstellen dat het voor inwoners soms lastig is om daarin een weg te vinden. Samen met vrijwilligersorganisaties wil de ChristenUnie de regelgeving beter toegankelijk en uitgelegd krijgen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Het vinden en begrijpen van de regelgeving eenvoudiger maken.
- Zo veel mogelijk het principe van één aanspreekpunt realiseren.
- Het instellen van een leesbaarheidstoets bij nieuwe of gewijzigde regelgeving.
- Inspanningen steunen om brieven en formulieren van de gemeente leesbaar te maken.
- De mogelijkheid bieden om in bijzondere gevallen af te wijken van de vastgestelde regels als die onbedoelde effecten hebben. Dat kan door zogenaamde hardheidsclausules op te nemen in verordeningen waar dat nog niet is gebeurd.
- Het college stelt regels voor die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.
- Eenvoudig leesbare schriftelijke communicatie met inwoners (taalniveau B1).

1.3 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen. Samen met anderen en de overheid pakken we de zorg voor Gouda op. Met elkaar vormen we de samenleving en werken we aan gerechtigheid. Bij het uitwerken van de zorg voor Gouda en de wereld om Gouda heen willen we gebruikmaken van de uitgangspunten zoals die zijn opgesteld in de Werelddoelen voor duurzame ontwikkeling (SDG's).

De gemeente moet dan wel open staan voor initiatieven van inwoners. Ook initiatieven van verenigingen, bedrijven, kerken en andere (religieuze) instellingen zijn welkom, vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, meedoet, vergemakkelijkt en bijdraagt. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren en daarmee verantwoordelijkheid nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt om minder regels van de gemeente, minder administratieve lasten en bureaucratie. Kortom, om een college, raad en ambtenaren die durven los te laten.

De ChristenUnie wil dat inwoners kunnen meedenken met de raad voordat besluiten genomen worden. Dit kan via platforms en andere organisaties. Initiatieven van inwoners en wijken willen we ruimhartig verwelkomen. Burgerparticipatie stimuleren wij omdat we ervan overtuigd zijn dat het goed is gebruik te maken van de kennis en ervaring van onze inwoners. Daar hoort bij dat vooraf duidelijk wordt gemaakt wat de regels zijn voor het samenspel en de ruimte die er is voor participatie. Hierbij wordt de 'participatieladder' gebruikt zodat verwachtingen vooraf duidelijk zijn.

De ChristenUnie waardeert het eigene van wijken. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van buurten (wijken) te betrekken bij zaken die hen raken. Gouda moet bij de gemeenten horen die vooroplopen in het betrekken van hun inwoners.

Juist in buurten waar de sociale cohesie onder druk staat, stimuleert de gemeente inwoners bij gezamenlijke burgerinitiatieven. De ChristenUnie gaat voor specifiek wijkenbeleid en vindt wijkteams belangrijk. Elkaar kennen en helpen in de eigen buurt is een heel natuurlijke manier van omzien naar elkaar en participeren. Daarom vindt de ChristenUnie het belangrijk dat wijkactiviteiten in wijkcentra en door wijkteams volop plaatsvinden en financieel worden ondersteund door de gemeente. Ook stimuleert de ChristenUnie mensen om mee te doen aan landelijke activiteiten zoals NLDoet en Burendag.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Gemeentelijk beleid wordt getoetst aan de Werelddoelen voor duurzame ontwikkeling.
- Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, groenbeheer of wijkbeheer.
- Een eenvoudig systeem voor indieners van burgerinitiatieven.
- Een vanzelfsprekende en grote plaats voor burgerparticipatie bij de (invoering van de) Omgevingswet.
- Vroegtijdig open en eerlijk burgers te betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen, maar geen referenda.
- Heldere procesafspraken bij burgerparticipatie.
- Duidelijke spelregels voor de participatie van burgers en de reactie van de gemeente daarop.

1.4 Leren van ons verleden

Bij het leren van fouten hoort ook het gezamenlijk herdenken van gebeurtenissen uit ons verleden. De gevolgen van polarisatie, slavernij en het niet omzien naar elkaar kunnen groot zijn. Daarom willen we in Gouda ruimte bieden om te herdenken. En dat niet alleen op de nationale momenten van vier en vijf mei, dodenherdenking en de bevrijding.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Het op de Goudse kalender zetten van meerdere momenten voor reflectie zoals dodenherdenking, afschaffing slavernij, de Holocaust.
- Het door de gemeente faciliteren en eventueel organiseren van deze momenten samen met organisaties en inwoners die zich daar bij betrokken voelen.

1.5 Financiën

Het geld van Gouda is van ons allemaal. Het moet eerlijk verdeeld worden, in het belang van alle inwoners van Gouda. Van de gemeente Gouda verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

In de afgelopen jaren heeft het Rijk het takenpakket van alle gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De ChristenUnie dringt aan op efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben en beheersen van risico's.

Politiek betekent keuzes maken. Geld kan maar één keer worden uitgegeven. Er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij eventuele bezuinigingen wil de ChristenUnie zo veel mogelijk rekening houden met de nood van individuele burgers.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Zo veel mogelijk duurzaam, fairtrade en circulair inkopen als gemeente. Keuzes en resultaten zijn meetbaar.
- Beter benutten van mogelijkheden voor Europese subsidies.
- Voldoende ambtelijke capaciteit om burgers goede dienstverlening te bieden en de schouders te kunnen zetten onder de uitdagingen waar Gouda voor staat.
- Gezond financieel beleid met voldoende reserves om calamiteiten te kunnen opvangen. Structurele uitgaven moeten met structurele middelen begroot worden en dus niet met

- incidentele meevallers.
- Zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.
- Tijdige uitvoering van noodzakelijk onderhoud, zodat latere generaties geen last krijgen van achterstallig onderhoud.
- De lokale belastingdruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie.
- De dienstverlening van de gemeente (heffingen en leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.
- Heffingen die Gouda aan de burgers oplegt, moeten daar waar mogelijk, gebaseerd zijn op het principe: de gebruiker betaalt. In Gouda geldt dit al voor huishoudelijk afval.

1.6 Onze gegevens

De gemeente heeft de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Dat is nodig om wettelijke taken en verplichtingen goed te kunnen uitvoeren. Het koppelen van gegevens is soms nodig om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Onduidelijke privacyregels kunnen ertoe leiden dat zorgverleners de veilige kant kiezen en daarmee goede hulpverlening in de weg staan.

Het is van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Burgers hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht en mensen moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Medewerkers van gemeente Gouda wijzen cliënten zowel schriftelijk als mondeling op hun rechten op het gebied van privacy.
- De gemeente stelt heldere richtlijnen op voor het gebruik van gegevens.
- Niet de angst voor boetes of een slechte naam, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens moet de basis vormen voor het voldoen aan privacywetgeving.

1.7 Samen tijdens corona

Als iets ons leven de afgelopen periode heeft getekend is het wel corona, niemand kon er omheen en het heeft onze samenleving soms enorm op scherp gezet. We verwachten dat we in Gouda ook de komende jaren te maken hebben met corona en vooral de effecten hiervan. 'Alleen samen krijgen we corona onder controle' mag dan als slogan uitgesleten zijn, het is wel waar. Daarom willen we als ChristenUnie dat in het toekomstige coalitieakkoord hier specifiek aandacht aan wordt gegeven.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De ChristenUnie wil dat in het coalitieakkoord corona en de effecten hiervan op elke portefeuille wordt meegenomen.

2 Oog voor onze zorg

2.1 Zorgzame samenleving

Een gezond leven begint met een veilige plek om te wonen, slapen en te bewegen en voldoende gezond eten en drinken. Het is belangrijk om bij een gemeenschap te horen en toegang te hebben tot zorg. Goede zorg begint met oog hebben voor deze voorwaarden: een gezonde leefomgeving en voeding, sociale ontmoetingen, lichaamsbeweging en het voorkomen van langdurige stress.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot bloei te komen, om te worden beschermd, om zorg te ontvangen en zorg te kunnen geven.

Er schuilt grote kracht in de samenleving. Bijna iedereen maakt deel uit van een of meerdere netwerken van mensen. De ChristenUnie waardeert deze netwerken waarin mensen elkaar kunnen steunen en naar elkaar omzien. Een mooi Gouds voorbeeld is IN-Gouda, een informeel netwerk die initiatieven om Gouwenaren te helpen stimuleert en afstemt. Naast de kracht van netwerken en informele zorg voor elkaar zorgt de gemeente voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet redden op eigen kracht of met behulp van hun sociale netwerk.

De ChristenUnie gaat uit van "positieve gezondheid". Dat betekent dat vooral gekeken wordt naar wat iemand wel kan. Activering van mensen en focus op het brede welbevinden is daarbij van belang, in plaats van het benadrukken van de beperking of alle aandacht geven aan ziekte en probleem. Met 'herstel van het gewone leven' wil de ChristenUnie blijvend investeren in preventie. Daarnaast zet de gemeente specifiek in op verschillende groepen inwoners, zoals oudere en jongere inwoners en inwoners met een beperking. We willen extra inzetten op wijkgerichte preventie en stimuleren van gezondheid, met oog voor de eigenheid en diversiteit van inwoners.

Zorgaanbieders digitaliseren steeds meer zorg. Zorg is mensenwerk en de fysieke ontmoeting tussen mensen is essentieel. De ChristenUnie wil dat fysieke en digitale zorg naast elkaar bestaan zodat E-Health ondersteunend is en geen vervanging. Samenwerking tussen de aanbieders van medische – en GGZ zorg (ZvW en Wlz), zorgverzekeraars, zorgkantoren en de gemeente is van belang voor de kwaliteit en de financiële houdbaarheid van de zorg.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Positieve gezondheid moet leidend blijven als visie op het sociaal domein.
- Zelfregie met aandacht voor eigenaarschap, eigen kracht, motivatie en contacten is uitgangspunt in de ondersteuning.

2.2 Volksgezondheid en Preventie

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Een gezonde leefomgeving is het uitgangspunt. Wij willen dat jongeren zonder prestatiestress, gezond en vrij van verslaving opgroeien. Het is van belang om zicht te krijgen op en rekening te houden met verschillende oorzaken en prikkels. Voorlichting op scholen en bij feesten moet nadrukkelijk en vooral gericht zijn op preventie en kennisoverdracht. Mensen – jong en oud – zijn te waardevol om zich te verliezen aan alcohol, roken, drugs, gokken of seksverslaving.

De gemeente Gouda continueert de aanpak gericht op gezonde voeding, minder alcoholgebruik, niet roken en voldoende beweging. De levensverwachting van inwoners verschilt per wijk. Dat blijkt uit gegevens van de GGD over de gezondheid van de Goudse inwoners. Levensverwachting hangt sterk samen met armoede, schulden en met groene buitenruimte; dit zorgt voor gezondheidsongelijkheid en uitsluiting. De ChristenUnie maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen tegen te gaan.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- In 2021 heeft de gemeente Gouda, samen met inwoners en veel partijen, het Goudse Preventieakkoord opgesteld. De gemeente Gouda stimuleert de uitvoering en monitort de voortgang.
- De gemeente stelt een gezondheidsprofiel per wijk op, voor het ontwikkelen van het lokale gezondheidsbeleid en voor het bepalen van prioriteiten.
- De gemeente formuleert een concreet gezondheidsbeleid. In dat beleid worden inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken bij de uitvoering.
- De gemeente Gouda investeert (met de zorgverzekeraar) in de verbinding tussen het medisch en sociaal domein, bijvoorbeeld door de inzet van 'Zichtbare Schakel' wijkverpleegkundigen. Zij zijn net als de wijkagent een aanspreekpunt in de buurt, maar dan op het gebied van gezondheid en ziekte.

2.3 Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal, bereikbaar en met een menselijk gezicht. Kwetsbaarheid is een kenmerk van het menselijk bestaan, daarom zijn we aan elkaar gegeven zodat we elkaar kunnen helpen.

De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van inwoners. De start van de integrale toegang in de afgelopen periode is daarbij van groot belang. We willen blijvend aandacht vragen voor het weghalen van schotten, terugdringen van bureaucratie en voorkomen van onnodige werkprocessen. Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers en/of een onafhankelijke cliëntondersteuner.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Gouda blijft gebruik maken van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid.
- Het menselijk leven kan je niet opdelen in compartimenten, dat vraagt dus een integrale afweging van de gemeente die beleidsdomeinen overstijgt.
- Zorgvragers hebben de keuze uit Zorg-in-natura (ZIN) of een persoonsgebonden budget (pgb) om zorg in de eigen context te garanderen. Bij de inkoop van zorg in nature blijft keuzevrijheid en identiteitsgebonden zorg van belang.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en andere religieuze instellingen en de gemeente om deze instellingen een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van Gouda.
- De gemeente behoudt een goede en onafhankelijke cliëntondersteuning, een toegankelijke klachtenprocedure en ombudsfunctie.

2.4 Maatschappelijke Opvang

De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

Het is van groot belang dat mentale problemen bespreekbaar zijn. Het initiatief hiervoor kan worden genomen door sociale teams in nauwe samenwerking met de eerstelijnsgezondheidszorg in de wijk en de Factteams van de GGZ. De gemeente steunt de sociale teams hierbij. De gemeente steunt en stimuleert buurthuizen en buurtnetwerken en activiteiten voor psychische kwetsbare mensen. De ChristenUnie ziet een groot belang om door buurthuizen ontmoeting te faciliteren en eenzaamheid tegen te gaan. Eenzaamheid en doelloosheid kunnen makkelijk bijdragen aan het uit de hand lopen van gewone psychische processen, bijvoorbeeld doordat er niemand terugpraat, mensen zich niet aangeraakt voelen. Buurtbewoners kunnen worden betrokken bij een repaircafé, een handwerkgroep of een leesclub. Samenwerking tussen wijkagenten, huisartsen, wijkverpleegkundigen, meldpunt Zorg en overlast, Factteams (GGZ) en sociale teams van de gemeenten zijn van groot belang, zowel voor het signaleren van psychische nood van mensen in de wijk als voor het signaleren van structurele factoren die stress en eenzaamheid bevorderen.

Mensen met 'verward gedrag' zorgen in toenemende mate voor overlast. De ChristenUnie is blij dat er Gouwe Huse worden gerealiseerd om deze mensen op een passende wijze op te vangen, met toezicht en in een rustige omgeving waardoor overlast in woonwijken afneemt.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Gouda slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden gestimuleerd via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- De ChristenUnie is voorstander van het concept 'Wonen eerst' voor dakloze mensen met meerdere problemen. Daarbij is maatwerk nodig, voor iedere doelgroep.
- Terug in dakloosheid wordt (zoals reeds ingezet) voorkomen door een "waakvlamfunctie".
- Jongere daklozen blijven apart gehuisvest.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.
- De gemaakte afspraken met de GGZ en in het Zorg – en Veiligheidshuis worden gemonitord en waar nodig aangescherpt. De gemeente blijft inzetten, in het kader van het hervinden van de eigen kracht, op zelfhulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van woonruimte;
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en de wijkteams blijven inzetten op een goede samenwerking en maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Nadrukkelijk moet worden voorkomen dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk en intensievere samenwerking tussen GGZ, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporatie, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners en herstelgroepen.

2.5 Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mensen die, soms zonder dat ze het zelf weten, mantelzorger zijn geworden.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente Gouda behoudt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtzorg voorziening.
- De ChristenUnie wil de specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers behouden en versterken. Jongeren die zorgtaken moeten combineren met school of studie, moeten op de hoogte zijn van beschikbare steun.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden actief op ondersteuning.
- De gemeente zorgt voor goede aansluiting van informele zorg op de formele zorg.
- De gemeente Gouda minimaliseert de regels en drempels bij het aanvragen van een mantelzorgwoning.

2.6 Vrijwilligers

De gemeente Gouda kent vele vrijwilligers en de ChristenUnie is trots op al het werk dat zij verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze samenleving. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente vrijwilligerswerk faciliteert. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het bieden van een netwerk en werkervaring aan nieuwkomers door middel van vrijwilligerswerk. Door vrijwilligerswerk kan op een laagdrempelige manier publieke kennis ten goede komen aan de lokale samenleving. Dit is een bron van onschatbare maatschappelijke Meerwaarde.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) krijgen.
- De gemeente faciliteert de coördinatie en koppeling van vrijwilligers.
- De gemeente biedt de mogelijkheid van een vrijwilligersverzekering.

2.7 Toegankelijkheid

Met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap is een inclusieve samenleving dichterbij gekomen. Mensen met een beperking moeten op alle fronten mee kunnen doen. Om die reden wil de ChristenUnie blijven inzetten op "Onbeperkt meedoen" voor Gouda om zo werkelijke stappen te zetten naar de inclusieve samenleving.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen, evenementen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners en ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Gouda en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente werkt aan het maken van zichtbare en merkbare stappen bij de uitvoering

van een lokale inclusie-agenda. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.

- De gemeente stimuleert sportverenigingen om kinderen met een beperking te laten sporten (bijvoorbeeld G-hockey, G-korfbal, G-voetbal).
- Gouda stelt een toiletnorm op, zodat er voldoende beschikbare toiletten aanwezig zijn in drukke voetgangersgebieden en verblijfsgebieden. Om dit te bereiken stelt de gemeente ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open en overlegt met horeca en ondernemers. Toiletten worden aangemeld in de HogeNood-app.
- Er wordt budget beschikbaar gesteld voor het toegankelijk maken van publieke maatschappelijke voorzieningen zoals buurthuizen.
- Naast de digitale toegankelijkheid voor iedereen moet iedereen mee kunnen doen, ook als je niet digitaal vaardig bent. Dit vraagt iets van de fysieke toegankelijkheid van voorzieningen.

2.8 Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag wonen langer thuis. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Gouda daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties, een grote verantwoordelijkheid heeft. De reeds opgestelde woon/zorgvisie is daarbij een goed uitgangspunt.

Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten, juist dichtbij huis. Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente stimuleert de zogenaamde Blijverslening zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen.
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting.
- De ChristenUnie wil ruimte willen geven aan woonzorginitiatieven waarbij inwoners elkaar ondersteunen in de verschillende levensfasen.

2.9 Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Ouderen verdienen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg te vinden, zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico en isolatie kan op de loer liggen. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- In overleg met de wijk, diaconieën en vrijwilligersinitiatieven en de sociale teams wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven, bijvoorbeeld door zelfbeheer.
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- De ChristenUnie wil dat ouderen ouder dan 75 jaar (zoals nu reeds gebeurt) indien wenselijk een bezoek kunnen krijgen door vrijwilligers die in nauwe afstemming staan met de gemeente.
- Zingeving wordt bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere religieuze organisaties.
- Gouda werkt verder aan dementievriendelijke gemeente door relevante medewerkers een gerichte training aan te bieden, dementie in de samenleving bespreekbaar te maken en de juiste zorg en ondersteuning te bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.
- Binnen de samenwerking in "Gedeelde Zorg" (met huisartsen, ziekenhuis en wijkverpleging) maakt de gemeente gerichte plannen voor de organisatie van ouderenzorg, waar mogelijk wijkgebonden. De keuzemogelijkheid voor identiteitsgebonden zorg blijft gewaarborgd.

2.10 Welkom aan nieuwkomers

We zien het als een Bijbelse opdracht om gastvrij te zijn. Daarom maken we in onze stad graag ruimte voor de opvang van asielzoekers. Als ChristenUnie staan we positief ten opzichte van het verzoek van het COA om een asielzoekerscentrum (azc) te realiseren in het Goudse Poortgebouw. We zijn blij met alle maatschappelijke initiatieven die momenteel ontstaan om iets te betekenen voor asielzoekers. We realiseren ons ook dat niet iedereen blij is met de komst van asielzoekers. Om die reden vinden we het belangrijk dat zorgvuldige afstemming plaatsvindt met alle belanghebbenden.

We zijn ons ervan bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is en vinden dit een vraagstuk van de hele samenleving. Integratie is geen keuze maar een morele verplichting. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de Nederlandse taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij. Alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) verdienen bijzondere aandacht, zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot volwassen burgers.

De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar bewaakt ook dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door (tijdelijk) extra huisvesting te realiseren, en door het verbouwen van bijvoorbeeld kantoorpanden tot woningen. Hierbij willen we als ChristenUnie voorrang geven aan asielzoekers die al in Gouda opgevangen worden, binnen het quotum, zodat bestaande relaties en het 'thuisgevoel' behouden blijft.

Om te kunnen deelnemen aan de lokale samenleving zijn ontmoetingen met andere Gouwenaren van groot belang. Zulke ontmoetingen kunnen mensen op weg helpen met de taal, rechten en plichten, lokale gewoonten en hen introduceren bij verenigingen. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerde personen daar niet de dupe van zijn.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het huisvesten van nieuwe Gouvenaars, verspreid over de wijken.
- De ChristenUnie steunt het initiatief voor opvang van asielzoekers in de Goudse Poort.
- Er wordt geïnvesteerd in een goede ontsluiting van het AZC per bus, te voet en per fiets.
- Scholen worden gefaciliteerd bij het realiseren van maatschappelijke stages in het AZC.
- Maatschappelijke organisaties krijgen waar nodig ondersteuning om zich in te zetten voor asielzoekers.
- Activiteiten vanuit de samenleving, zoals maatjes-/buddyprojecten die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen, worden omarmd. De gemeente Gouda steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal.
- Voor AMV'ers wordt er in overleg met het COA en het lokale onderwijs een voorschoolprogramma op de opvanglocatie gestart.
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- Het gemeentebestuur maakt een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van statushouders, in samenspraak met alle betrokkenen (COA, IND, Vluchtelingenwerk, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven).
- Zorgen rondom veiligheid en eventuele overlast worden serieus genomen en daarop wordt gehandeld. Alleen zo blijft het draagvlak voor het opnemen van asielzoekers geborgd.
- Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook voor hen geldt: hoe eerder aan het werk, hoe beter.
- Statushouders wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen. Binnen de nieuwe inburgeringswet zijn hiervoor voldoende mogelijkheden. ChristenUnie vindt het van belang dat werk dat statushouders doen, aansluit bij hun ervaring en opleidingsniveau van hun oorspronkelijke werk.
- De gemeente Gouda zorgt dat er een goede verbinding is tussen de nieuwe inburgeringswet en de ondersteuning bij en bemiddeling naar werk.

2.11 Samen tijdens Corona

De impact van Corona en de lockdowns op het welzijn is niet alleen een gevoel maar ook feitelijk aangetoond door onderzoeken. Zowel de fysieke als psychische gezondheid is afgenomen en volgens het CBS is de psychische ongezondheid niet eerder zo hoog geweest als in 2021. Daarom wil de ChristenUnie dat er niet alleen aandacht is voor de economische impact maar juist de impact op het welzijn bepalend is bij besluitvorming.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Goede monitoring op het welbevinden van onze inwoners en adequate interventies als hierom gevraagd wordt.
- Aandacht voor het welbevinden van de professionals die een toegenomen werkdruk en stress ervaren.

3 Oog voor gezin en jeugd

3.1 Investeren in gezinnen

Kinderen en jongeren zijn de toekomst! Hun ontwikkeling en welbevinden zijn van groot belang. De gemeente Gouda moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis, in hun eigen woonplaats goed onderwijs en de juiste zorg kunnen krijgen, ook zij die extra ondersteuning nodig hebben. Onderwijs, zorg en ondersteuning in Gouda moet passen bij de cultuur, identiteit en achtergrond van het gezin.

Stabiele, liefdevolle gezinnen bieden kinderen een veilige basis om de wereld te ontdekken en zich te ontwikkelen. De ChristenUnie wil dat toekomstige ouders handvatten aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan ouderschap. De ChristenUnie pleit voorafgaand aan de geboorte van kinderen voor meer aandacht voor het ouderschap en de psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding eventuele stress in relaties verminderen en relaties positief beïnvloeden.

Een kind is het beste af als de ouders of andere opvoeders het samen goed hebben, daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente Gouda opvoeders ondersteunt door via consultatiebureaus ouderschapscursussen aan te bieden. De eerste 1000 dagen van een kind zijn essentieel voor de kans op een stabiele ontwikkeling. In Gouda zetten we in deze periode extra in op de Jeugdgezondheidszorg.

Vandaag de dag zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de (echt)scheiding van hun ouders ingrijpend, in het bijzonder als er sprake is van vechtscheidingen. Daarom zetten we in op preventie van en ondersteuning bij relatieproblemen. Hiermee kunnen kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en kan mogelijk relatieleed voor ouders worden voorkomen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Met professionals uit het veld werkt de gemeente verder aan preventief (vecht) scheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Gouda, maar daarnaast ook op tijdige hulp en mediation als een scheiding onvermijdelijk is.
- Ouderschapscursussen en informatie over relatieondersteuning zijn laagdrempelig beschikbaar.
- Initiatieven die gericht zijn op ondersteuning bij het opzetten van het ouderschapsplan na (echt)scheiding blijven ondersteund.
- De ChristenUnie is voorstander van initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen en ervaring en kennis delen over relaties en opvoeden.

3.2 Effectieve ondersteuning

Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk om de jeugdhulp te organiseren, met jeugdzorgaanbieders. In Gouda zijn daarvoor veel stappen gezet, maar vanuit de rijksoverheid zijn voldoende middelen nodig. Ook is een integrale blik nodig op de achtergrond van de problemen van kinderen en jongeren die zich melden bij de jeugdhulp. We zien een maatschappelijke ontwikkeling waarbij ouders en onderwijs steeds vaker een

beroep doen op jeugdhulp. Het lijkt lastiger om te accepteren dat bepaalde moeilijkheden bij het leven horen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we in Gouda moeiten in het opgroeien en opvoeden weer bespreekbaar maken, inzetten op normalisatie van het leven waarbij uiteraard niemand met een hulpvraag de deur wordt gewezen.

De ChristenUnie pleit verder voor preventie en vroegsignalering, want jongeren en hun ouders zijn erbij gebaat dat op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Ook wil de ChristenUnie dat de zorgvrager, dus het gezin, samen met de omgeving en professionals één plan maakt.

In Gouda moeten de kosten in de jeugdzorg beheersbaar blijven, zodat er niet tevergeefs een beroep op hulp gedaan wordt.

Om waar nodig snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg te organiseren dichtbij plekken waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg zorgarrangementen te laten ontwikkelen of de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. Maar niet elke vraag is een jeugdzorgvraag. Onderwijsgerelateerde problematiek is de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Vanwege leerplicht is het schoolgebouw en/of het onderwijs vindplaats (en handelingsplaats) van ondersteuning. De ChristenUnie pleit ervoor expertise binnen de kinderopvang of school te halen om hiermee stevig in te zetten op preventie en te voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- We zetten een jeugdconsulent in bij huisartsen (vanuit de sociale teams) om jeugdigen met lichte psychosociale problematiek ondersteuning te geven.
- Onafhankelijke cliëntenondersteuning voor jeugdigen en gezinnen blijft een belangrijk speerpunt; de jeugdzorg is complex georganiseerd. Hulp bij de zoektocht bij wat valt onder de zorgverzekering, de wet langdurige zorg (Wlz), onderwijs of gemeenten is van belang.
- De eigen kracht van gezinnen en het netwerk wordt in alle hulpverlening als eerste benadrukt en betrokken.
- De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en de hulp zo 'normaal' mogelijk aan te bieden.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders en zorgt voor voldoende deskundige ondersteuning, zodat kinderen, als dat wenselijk is, opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving en pleegouders het volhouden.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- Gezinnen met veel problemen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt eerst en vooral op kwaliteit; daarna op prijs. De gemeente legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad.
- Voordat het wetsvoorstel voor het vereenvoudigen van de keten rond jeugdbescherming door de Tweede Kamer is goedgekeurd, is het van belang dat er op regionaal niveau door de Jeugdbescherming, VeiligThuis en de Raad voor de Kinderbescherming nauw wordt samengewerkt om dubbel werk en tijdverlies te voorkomen.
- De gemeente Gouda biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- Wij willen aandacht voor de psychische gezondheid bij kinderen en ouders, extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren;
- Ouders van kinderen die van de Wmo naar de Wlz moeten, hebben vanuit de gemeente

een persoonlijke contactpersoon die ondersteunt bij dit proces.

3.3 Kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Want de gevolgen van mishandeling zijn groot. Geweld in huiselijke kring komt vaker voor dan we denken. Niet alleen kinderen maar ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer.

Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Gouda. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende, hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder een dak geboden kan worden.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, sociale teams en Veilig Thuis.

3.4 Samen tijdens Corona

Door Corona worden gezinnen meer teruggeworpen op hun eigen omgeving, gezin. En juist als het gezin niet de veilige plek is die het zou moeten zijn kan dit enorme gevolgen hebben op kinderen.

Daarom is het essentieel dat hulpverleners in contact blijven met gezinnen die kwetsbaar zijn. Hierbij is gebleken dat er niet een eenduidige visie is bij zorgorganisaties. De ChristenUnie is van mening dat, ondanks Corona, hulpverleners zoveel als mogelijk fysiek aanwezig moeten blijven in gezinnen. Daarnaast wil de ChristenUnie van de nood een deugd maken door te investeren in e-health en andere manieren van zorg bieden.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Zoveel als mogelijk fysieke aanwezigheid van hulpverleners in kwetsbare gezinnen.
- Stimuleren van e-health en andere manieren van zorg en hulp bieden.

4 Oog voor klimaat en milieu

4.1 Energie en warmte

De ChristenUnie wil zuinig zijn op de Schepping. Daarom moeten we stoppen met energie verspillen en in plaats daarvan duurzaam energie opwekken. Daarbij is het voor de ChristenUnie belangrijk om mensen niet op hoge kosten te jagen. Energiearmoede is een groot probleem en moet voorkomen of opgelost worden. Voor de ChristenUnie is maatwerk belangrijk, ook als het gaat om het isoleren en duurzaam maken van woningen.

De ChristenUnie wil naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en iedereen de overstap mee kan maken.

De ChristenUnie wil energiecoaches blijven inzetten. Zij begeleiden inwoners bij het verduurzamen van hun woning en het benutten van subsidies. Overtuigen en stimuleren werkt daarbij beter dan verplichten.

Voor grootschalige projecten is het belangrijk dat omwonenden nauw betrokken worden bij plannen voor energieopwekking, zoals zonne-energie, windmolens en warmtenetten, en dat zij kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. Belangrijk is dat dit voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor inwoners met een kleinere portemonnee).

Onze doelstelling is dat Gouda in 2040 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een eigenaar van een bedrijfspand of bestaande woning. De gemeente Gouda speelt hier lokaal op in door te zorgen voor passende plannen en voorlichting. Dat kan door samen te werken met wijkteams en andere burgerinitiatieven.

De ChristenUnie vindt het belangrijk zorgvuldig met zonne-energie projecten om te gaan. Daarom zijn we kritisch als het gaat om zonneparken op het land als dat ten koste gaat van natuur en biodiversiteit. Eerst moet de gemeente zich richten op het plaatsen van zonnepanelen op de grote lege daken van gebouwcomplexen, waaronder gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed, corporatiebezit en VVE's.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

Voor inwoners:

- Isolatie van de woning is de eerste stap. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen en de inzet van een warmtepomp of aansluiting op een warmtenet.
- De gemeente ondersteunt de minima bij het verduurzamen van hun woning.
- De gemeente Gouda gaat in gesprek met woningcorporaties en grote VVE's over de aanleg van zonnepanelen en isolatiemaatregelen.
- Een inwoner van Gouda kan op één plek terecht voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn woning aan te passen. Het liefst met lokale partners.
- Nieuwbouwwoningen zijn gasvrij en hebben voldoende aansluitingen voor het opladen van een elektrische auto. Deze laadpunten moeten ook gebruikt kunnen worden voor het gebruik van de accu van de auto als reservecapaciteit van het stroomnet.

Voor ondernemers:

- De ChristenUnie ziet een rol voor de gemeente in het faciliteren van

- duurzaamheidsfondsen en duurzaamheidsleningen.
- De gemeente Gouda stimuleert de verduurzaming van bedrijfspanden en kantoorpanden.
- Terrasverwarmers gebruiken veel fossiele brandstoffen. De ChristenUnie wil graag dat horecaondernemers gebruik gaan maken van duurzame alternatieven zoals dekens of elektrische kussens.
- De ChristenUnie wil bevorderen dat winkels hun winkeldeuren niet onnodig openhouden om zo energieverstopping te voorkomen. Als alle winkels een lijn trekken wordt dat vanzelf de nieuwe standaard en zullen klanten dat minder snel als ongemak ervaren. Ondernemers besparen zo ook nog eens op hun energielasten.

Voor de gemeente:

- De gemeente geeft het goede voorbeeld, ook op het gebied van energiebesparing en zuinige verlichting.
- Op de daken van gemeentelijke panden worden zo veel mogelijk zonnepanelen neergelegd.
- Duurzaamheid pakt de gemeente Gouda integraal aan en wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen [duurzaamheidstoets].
- De gemeente neemt in de verkeers- en vervoersplannen CO2-emissiereductie integraal op. Met aandacht voor alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.
- De gemeente zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen, het liefst zo regionaal mogelijk opgewekt en ingekocht wordt.
- Met woningcorporaties spreken we af dat zij voorloper zijn bij de energietransitie. Sociale huurwoningen moeten in hoog tempo worden voorzien van zonnepanelen en worden zoveel mogelijk energieneutraal, waarbij de totale woonlasten gelijk blijven.
- In Gouda wordt het plaatsen van snelladers voor elektrische auto's op voor het publiek toegankelijke plekken waar normaal gesproken kort wordt geparkeerd gestimuleerd. Denk daarbij aan parkeerplaatsen bij winkelcentra, buurthuizen enzovoorts.
- De gemeente onderzoekt en stimuleert het plaatsen van zonnepanelen boven parkeerplaatsen en energie-opslag onder straatmeubilair als vorm van meervoudig ruimtegebruik.

4.2 Afval als grondstof

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2025 mag er nog 30 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. De ChristenUnie wil afval zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Afval scheiden is de norm, maar moet wel zo worden vormgegeven dat de inwoners niet worden ontmoedigd en het risico op zwerfafval omlaaggaat.
- Het afvalbrenghuis is dé plek waar grondstoffen een nieuw leven kunnen krijgen. Er moet daar dus ruimte zijn voor het verzamelen van goederen voor kringloop- en reparatiedoeleinden.
- Dit wordt gestimuleerd door het vestigen van reparatiebedrijven en kringloopwinkels bij het afvalbrenghuis mogelijk te maken. De circulaire economie wordt daardoor zichtbaar.
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit.
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en

- hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost.
- Bij aanbesteding neemt de gemeente op dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn.
- Gezamenlijk aanpak circulaire economie met lokale branche en ondernemersverenigingen (bijv. voor het uitwisselen van lokale reststromen).
- Er komen inzamelpunten voor luierafval en incontinentiemateriaal, bijvoorbeeld bij kinderdagopvanglocaties, kinderboerderij, peuterspeelzalen en het ziekenhuis.

4.3 Vergroening stedelijk gebied en schone lucht

Natuur is goed voor de mens. De komende periode behouden en breiden we daarom groen uit in Gouda en vervangen we zoveel mogelijk bestrating door groen. Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in de stad te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven en groepen die daaraan bijdragen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De ChristenUnie pleit voor goede voorlichting (campagne) over het stoken van hout en over het nut van houtrookfilters.
- De ChristenUnie pleit bij nieuwbouw voor een biodiversiteitsnorm.
- Bij het opnieuw vaststellen van bestemmingsplannen wordt ook de biodiversiteit en een groennorm meegenomen.

4.4 Biodiversiteit

De biodiversiteit (soortenrijkdom) neemt landelijk schrikbarend af. Doel is om de biodiversiteit en natuurrijkdom te versterken.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Vergroening van het stedelijk gebied (met gebruikmaking van inheemse soorten).
- Het opzetten van een nulmeting biodiversiteit zodat de ontwikkeling in Gouda kan worden gevolgd. Dit doen we samen met bewoners(groepen).
- Meetbare biodiversiteitsdoelen te formuleren.
- Bij aanbesteding van groenbeheer het bevorderen van biodiversiteit als onderdeel van de gunningscriteria mee te nemen.
- Investeren in het overleg tussen beleid, uitvoering en vrijwilligers(organisaties) met als voorbeeld het maaien.
- Natuurvriendelijke maatregelen te treffen bij plagen.
- Bij bestemmingsplannen altijd een paragraaf biodiversiteit op te nemen.
- Investeren in het overleg tussen beleid, uitvoering en vrijwilligers(organisaties), met als voorbeeld het in overleg inplannen van het maaien van bermen.
- Bij de uitvoering en ontwikkelingen van de plannen voor de aanpassingen aan de klimaatveranderingen ook het behoud van biodiversiteit mee te nemen.

4.5 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' raakt Gouda in bijzondere mate. Door versteende gebieden en de toename van extreme buien ontstaat steeds vaker overlast en schade. De extremen merken we ook in lange droge, hete periodes. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt. Dit vraagt goede samenwerking met de waterschappen.

Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwt, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen, immers het merendeel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente gaat samen met de diverse werkgroepen door met stimuleren van bewustwording op dit punt (actie steenbreek).
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer en gebruik van regenwater.
- De gemeente blijft de aanleg van groene-blaue daken (financieel) stimuleren en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Gouda aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en zonnepanelen leveren meer rendement.
- De waterberging in de binnenstad van Gouda wordt vergroot door het heropenen van oude grachten.

5 Oog voor de economie

5.1 Ruimte om te ondernemen

Een sterke economie zorgt voor een bloeiende en bedrijvige stad en voor werkgelegenheid. Ondernemers zijn onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, innovatie en leefbaarheid. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat de gemeente Gouda zich opstelt als partner voor ondernemers.

De beschikbaarheid van goed geschoold personeel is van vitaal belang voor de economie. De ChristenUnie wil dat het onderwijs en de arbeidsmarkt beter op elkaar aansluiten. De gemeente moet zich daar samen met ondernemers en onderwijsinstellingen voor inzetten.

Op dit moment is al sprake van een nauwe samenwerking tussen Gouda Ondernemt! en de gemeente Gouda. De ChristenUnie ziet graag dat de goede samenwerking ook in de komende periode wordt gecontinueerd en waar nodig versterkt. De ChristenUnie is blij met het OndernemersFonds Gouda en met het recente besluit omdat te continueren voor de komende jaren.

Gouda moet goed bereikbaar zijn. Het wegennet rond Gouda is de verantwoordelijkheid van de provincie. De gemeente dient daarom volop te lobbyen om ervoor te zorgen dat het verkeer rond Gouda minder vaak vaststaat. Als er werkzaamheden zijn in de openbare ruimte, worden ondernemers daarbij vooraf betrokken. Zo kan de overlast beperkt worden. Ook bij evenementen op de markt

De ChristenUnie vindt het belangrijk om bij aanbestedingen ook kleine lokale ondernemers een kans te geven. Dit kan door opdrachten op kleinere schaal aan te bieden en actief bekend te maken in Gouda.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Het uitgangspunt van de gemeente als partner van ondernemers is 'ja-mits' in plaats van 'nee-tenzij'.
- Deregulering en een gastvrije benadering voor ondernemers die zich in Gouda willen vestigen.
- Procedures voor het verkrijgen van vergunningen moeten niet onnodig lang duren, maar ondernemers moeten waar mogelijk snel duidelijkheid krijgen.
- Bij aanbestedingen zet de gemeente zoveel mogelijk in op het inschakelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; Bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.
- Lokale bedrijven krijgen meer mogelijkheden om mee te dingen bij gemeentelijke aanbestedingen.
- Inkoop vindt lokaal en/of regionaal plaats, als dit niet aanbestedingsplichtig is en niet tot (substantiële) extra kosten leidt.
- Bij werkzaamheden in de openbare ruimte worden ondernemers nauw betrokken.
- Gouda stimuleert goede onderlinge samenwerking tussen ondernemers met (vrijwillig of verplicht) parkmanagement.
- De aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en andersom wordt gestimuleerd door bijvoorbeeld te blijven deelnemen aan het Centrum voor Innovatief vakmanschap Smart technology (CIVst).
- Een levendige markt is aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. Bij evenementen in

de binnenstad dient rekening te worden gehouden met de markt. Waar mogelijk leiden evenementen niet tot het afgelasten van de markt.

5.2 Binnenstad en overige winkelgebieden

Gouda heeft een prachtige en levendige historische binnenstad. De coronacrisis heeft laten zien hoe belangrijk alle binnenstadfuncties zijn en dat de binnenstad ook fungeert als banenmotor. De komende jaren zal er extra aandacht moeten blijven voor de economie en de ontwikkelingen in de binnenstad.

Elkaar ontmoeten, consumeren en boodschappen doen, raakt steeds meer vermengd en die mix past uitstekend bij een centrumgebied zoals Gouda heeft. Het is belangrijk dat het centrum zich ontwikkelt op de manier die past bij die trend. De grote uitdaging voor Gouda wordt om het ondernemersklimaat te versterken. Dat kan door een gezamenlijke inspanningen van alle betrokken partijen, waaronder de gemeente, de centrummanager, de Samenwerkende Binnenstadsondernemers Gouda (SBG) en vastgoedeigenaren.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De vestiging van nieuwe winkels en behoud van bestaande winkels moet makkelijker worden. Dit kan door eenvoudige regels en procedures en voor een soepele afhandeling van de vereiste formaliteiten.
- De ChristenUnie is een voorstander van centrummanagement in de binnenstad en wil hierin extra investeren om de aantrekkelijke en schone binnenstad van Gouda te behouden.
- Optimaal onderhoud en de uitstraling van de openbare ruimte in de binnenstad en winkelcentra zijn belangrijk. Samen met ondernemers moet ingezet worden op een schone omgeving.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente budget reserveert voor cofinanciering van projecten die zijn geïnitieerd door ondernemers. Hierdoor wordt het draagvlak voor initiatieven vergroot.
- De binnenstad en andere winkelgebieden moeten goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De leegstand in de Goudse binnenstad is de afgelopen jaren afgenomen, doordat veel ondernemers de potentie en kansen zien. De gemeente moet terughoudend zijn met het transformeren van winkels naar woningen in het kernwinkelgebied, om zo ruimte te blijven bieden voor ondernemers.
- De ChristenUnie wil innovatie stimuleren door het aanmoedigen van pop-up store beleid voor ondernemers die hun ideeën willen testen. Hierbij willen we waar mogelijk wel de komst van budgetwinkels tegengaan.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.
- In de wijken zetten we in op het behoud van functies. De winkelcentra zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten. We gaan hier creatief mee om, bijvoorbeeld door het combineren van functies.

5.3 Duurzame economie

De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. De ChristenUnie hecht grote waarde aan een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. De ontwikkeling naar een 24-uurs economie lijkt niet te stoppen. Tegelijkertijd zien we mensen op zoek naar meer rust en onthaasting. De coronacrisis heeft die behoefte onderstreept. Onze samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn. Vanuit onze christelijke levensovertuiging genieten wij van de zondag als collectief rustmoment.

We zien dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. Soms worden ze zelfs door eigenaren van winkelcentra gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. De ChristenUnie is tegen verdere verruiming van de zondagsopenstelling van winkels. Idealiter ziet de ChristenUnie graag dat de koopzondagen worden afgeschaft.

Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werk en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat de gemeente Gouda (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap stimuleert.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De ChristenUnie wil geen verdere verruiming van de zondagsopenstelling van winkels.
- Geen verplichte zondagsopenstelling: ondernemers mogen niet contractueel gedwongen worden om op zondag hun winkel te openen.
- De gemeente schept goede voorwaarden om, lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap stimuleren.
- De gemeente maakt samen met ondernemers en eigenaren bedrijventerreinen aantrekkelijker door groene ruimtes toe te voegen zodat er gesport en gewandeld kan worden in pauzes en avonden.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met de ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie. Samen met het bedrijfsleven willen wij duidelijke doelen voor energiebesparing opstellen.
- De ChristenUnie ziet graag dat de gemeente een actieve rol blijft vervullen in het faciliteren en stimuleren van het duurzaamheidsplatform.
- De gemeente stimuleert de circulaire economie, door kenniskringen die zich richten op het besparen van grondstoffen en door het gebruik maken van elkaars warmte of energie te faciliteren.
- De ChristenUnie is tegen 'verdozing' van het buitengebied. We verzetten ons tegen de bouw van grootschalige distributiecentra in gebieden met een landschappelijke waarde in het Groene Hart.

5.4 Gouda op de kaart zetten

Gouda is een prachtige stad. Met onder andere het Stadhuis, de Sint-Janskerk en de Waag beschikt Gouda over unieke monumenten. In 2022 viert Gouda 750 jaar stadsrechten. Wat de ChristenUnie betreft een mooie gelegenheid om de samenhang binnen Gouda te vergroten door met elkaar feest te vieren. Daarnaast biedt dit ook mooie kansen om Gouda te promoten. Citymarketing van Gouda vraagt volgens de ChristenUnie om een goede samenwerking tussen gemeente, inwoners, bedrijfsleven, winkeliers, horeca en maatschappelijke instellingen. Met elkaar moeten we investeren in een duidelijke visie en aantrekkelijke activiteiten, zodat toeristen uit het binnen- en buitenland gedurende het hele jaar naar onze stad komen. Door

een samenhangend beleid kunnen ook zoveel mogelijk middenstanders, culturele instellingen en bedrijven profiteren van het toerisme. De gemeente moet hierin nauw optrekken met ondernemersverenigingen zoals SBC Gouda en de binnenstadmanager. De (financiële) rol van de gemeente bij citymarketing is wat betreft de ChristenUnie vooral het co-financieren van evenementen. De gemeente moet blijven inzetten op jaarlijkse activiteiten met landelijke uitstraling.

Om Gouda goed op de kaart te zetten is het zinvol om gebruik te maken van de wereldwijde naamsbekendheid van onze Goudse kaas. Daarnaast is het rijke cultuurhistorische verleden van belang. Verder kunnen we ook bezoekers trekken door aandacht voor de entree naar het Groene Hart, de gunstige ligging van de stad ten opzichte van de vier grote steden, de aantrekkelijke winkelmogelijkheden, ruime parkeermogelijkheden (ook voor campers) en de goede openbaar vervoerfaciliteiten.

Dit alles kan ervoor zorgen dat bezoekers hun weg naar Gouda weten te vinden en daar vervolgens langer verblijven. Dit is goed voor onze binnenstadondernemers, maar de gemeente moet daarin niet haar binnenstadbewoners vergeten. Het is daarom van belang dat bezoekersstromen worden gereguleerd en overlast voor bewoners zoveel mogelijk wordt beperkt. Hierbij is de dialoog tussen de gemeente en de bewoners van essentieel belang.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Samenhangend beleid dat Gouda op de kaart zet bij zowel ondernemers als toeristen en tegelijkertijd ook aantrekkelijk is voor Gouwenars en bezoekers uit de regio.
- Bevorderen van meerdaags toerisme.
- Verdiepen van de samenwerking in het Groene Hart om Gouda als kaasstad en entree voor het Groene Hart te versterken.
- DNA van de Goudse winkelstraten in beeld brengen en versterken om zo de aantrekkelijkheid van de binnenstad te bevorderen.
- Uitbreiding van fiets-, vaar- en wandelroutes in samenwerking met de regio en met private partijen. De 'intieme vaarroute' is hiervan een goed voorbeeld.
- Behoud van het budget voor citymarketing voor co-financieren van evenementen.
- Gouda houdt de ambitie vast om jaarlijks een 'sterevenement' te organiseren. Daarbij wordt ingezet op toegankelijkheid voor mensen met een beperking en op heldere (subsidie-)afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).
- We willen dat het oude stadhuis op de markt weer een culturele ontmoetingsplaats wordt die toegankelijk is voor alle Gouwenaren.

5.5 Samen tijdens corona

Corona heeft er met name bij Goudse winkeliers en de horeca zwaar ingehakt. Zij kunnen wel een steuntje in de rug gebruiken. De binnenstad was de afgelopen tijd minder levendig doordat evenementen (begrijpelijkerwijs) zijn afgelast. De ChristenUnie wil graag dat er weer meer leven in de brouwerij komt zodra dat kan. Dit biedt ook kansen voor winkeliers en horeca.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Gouda helpt winkeliers om consumenten te stimuleren lokaal te kopen, daarmee steunen we onze middenstand en het is nog duurzaam ook.
- Horecabedrijven krijgen voorlopig waar mogelijk de ruimte voor een groter terras.
- Gouda stimuleert en faciliteert waar nodig het organiseren van evenementen met een plan B om binnen de coronamaatregelen alternatieve vormen mogelijk te maken.
- Binnen de gemeente is er een helder aanspreekpunt voor corona gerelateerde vragen.

- Ondersteuning voor ondernemers door budget coaching en/of steun bij hulp door 'Over Rood' en of MKB Doorgaan.

6 Oog voor werk en inkomen

6.1 Aan het werk

Het hebben van werk is voor elk mens belangrijk. Werk is voor mensen de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen en waar mensen contacten aangaan met anderen. Voor mensen met een beperking moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald, of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld en maakt bedrijven hiervoor enthousiast, ook door ze te ontzorgen.

Mensen met een beperking verdienen aandacht en begeleiding op de werkvloer door een coach of een collega die kennis heeft van de problemen die ze dagelijks ervaren. Dit zorgt voor meer begrip van collega's en meer werkplezier bij de werknemer. Het is belangrijk dat UWV en gemeenten deze ondersteuning inkopen/aanbieden. Daarbij zijn we alert op misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) als dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen.

Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat initiatieven zoals JobHulpmaatje ook in de toekomst op steun kunnen blijven rekenen.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij. Met de Participatiewet is de rol van het SW-bedrijf (Sociale Werkplaats) veranderd. Dit vraagt om zorgvuldigheid omdat de expertise van het SW niet verloren mag gaan.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente neemt, in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen.
- De gemeente zet in op meerjarige projecten en programma's van vrijwilligers waarbij kwetsbare doelgroepen meerjarig worden ingezet in het bedrijfsleven en/of in maatschappelijk organisaties.
- De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken en naar begeleiding vanuit de samenleving via vrijwilligers.
- De ChristenUnie vindt dat de gemeente heel zorgvuldig moet zijn als het gaat om het vragen van een tegenprestatie. Het is belangrijk dat een tegenprestatie zoveel mogelijk aansluit bij de eigen kennis en talenten van mensen. De tegenprestatie mag niet ten koste gaan van regulier werk en ook mantelzorg geldt als tegenprestatie.
- De ChristenUnie wil dat er aparte aandacht is voor re-integratie van 55-plussers omdat deze groep aan andere aanpak vraagt. Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)integratie-trajecten (leerwerktrajecten) bieden, worden door de gemeente beloond.
- De gemeente zet zich extra in om mensen met psychische klachten aan het (vrijwilligers-) werk te krijgen, waardoor zij structuur krijgen in hun dagelijkse leven.
- Gouda blijft ook in de toekomst financiële steun bieden aan JobHulpMaatje.
- In Gouda komt er maximale ruimte voor alternatieve re-integratietrajecten en vormen van regelarme bijstand. Bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones, het doen van parttime werk, duidelijk beleid m.b.t. giften en bijverdiensten en door het mogelijk te

- maken een eigen bedrijf of onderneming te starten met behoud van uitkering.
- De gemeente zorgt ervoor dat er een goed vindbare plek of loket is waar jongeren, werkzoekenden, mensen met een beperking, nieuwkomers en werkgevers tot een optimale match kunnen komen.
- Op aanvragen voor een bijstandsuitkering wordt zo snel mogelijk beslist om financiële problemen te voorkomen.
- De gemeente is proactief en zorgt dat bij de aanvragers van een bijstandsuitkering meteen kunnen aangeven of zij een voorschot willen ontvangen.
- Minima kunnen in een keer alle regelingen aanvragen waar zij recht op hebben om het hen zo makkelijk mogelijk te maken en onnodige bureaucratie tegen te gaan.
- De ChristenUnie in Gouda zet zich in voor een bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat waar mensen een fatsoenlijk inkomen hebben en zelf regie houden over hun leven.
- De gemeente blijft inzetten op het aan het werk helpen van het zogeheten 'granieten bestand' van mensen die langdurig afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering.
- De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid waarin mensen niet gezien worden als een kostenpost, maar ondersteund worden om een bijdrage te leveren aan de buurt en gemeente waar ze wonen. De gemeente is daarin een betrouwbare partner die met vertrouwen in mensen, uitgaat van mogelijkheden van inwoners en daarin niet de regels leidend laat zijn. Dit kan door bijvoorbeeld te werken met sociale coöperaties, regelluwe zones en vormen van regelarme bijstand.
- Solidariteit komt van twee kanten. Dit betekent dat er rechten zijn maar ook plichten. De gemeente staat daarin dicht bij haar inwoners en helpt bij het herstellen van een fout. We bestempelen mensen niet zomaar als fraudeur. Wanneer mensen bewust misbruik maken van regelingen, fraude plegen of niet willen werken, stellen we duidelijk een grens en is er geen recht meer op uitkering.
- In Gouda zijn we alert op arbeidsdiscriminatie op welke grond dan ook. De gemeente zelf moet ook oog hebben voor ongelijkheid in eigen beleid.

6.2 Arbeidsmigranten

Ook in onze gemeente werken en wonen arbeidsmigranten. Zij zijn voor onze lokale economie belangrijk, maar vormen ook een kwetsbare doelgroep. Regelmatig hebben zij te maken met uitbuiting, mensenhandel, slechte woonomstandigheden en door de taalbarrière is het moeilijk deel uit te maken van onze Goudse samenleving. De ChristenUnie is voorstander van lokaal beleid dat bijdraagt aan integratie en dat het risico op uitbuiting, dakloosheid en overlast beperkt.

Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in Nederland verblijven, zich inschrijven in het BRP. Hiermee krijgen zij dezelfde rechten (zorg!) en plichten als elke Nederlander. In Gouda spreken we af dat de werkgevers en uitzendbureaus hun werknemers hierop wijzen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente Gouda sluit een convenant met betrokken werkgevers en uitzendbureaus, waarin afspraken staan over inschrijving BRP, huisvesting, arbeidsomstandigheden en rechten en plichten van arbeidsmigranten.
- In onze gemeentelijke wetgeving (APV) komen regels over o.a. de exploitatievergunning en andere regels (overlast, het aantal personen per woning, enz.) rond het huisvesten van arbeidsmigranten.
- In Gouda controleert de gemeente regelmatig huisvesting en arbeidsomstandigheden van

arbeidsmigranten. Ook om mensenhandel op het spoor te komen.

6.3 Armoede en preventie

We leven in één van de rijkste landen ter wereld, maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. In Gouda groeien te veel kinderen op in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen, werkende ouders heeft. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en armoede levert veel stress op.

Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen, moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Wij willen de vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie wordt overgedragen, gaat doorbreken.

Armoederegelingen zijn bedoeld om mensen en gezinnen te helpen. Nu is het een wirwar van regels die veel administratieve rompslomp veroorzaakt. De ChristenUnie wil dat gezinnen optimaal gebruik maken van de regelingen. Dit is onderdeel van één gezin, één plan en één regisseur. Deze regisseur zorgt ervoor dat op alle fronten wordt meegedacht: werk en opleiding, maar ook goed in je vel zitten (psychische en fysieke gezondheid) zijn belangrijke factoren. Om geldstress te voorkomen wil de ChristenUnie dat de gemeente voor schulden een gezinsaanpak hanteert. De regisseur bewaakt deze gezinsaanpak.

Jongeren zijn financieel kwetsbaar. Een integrale aanpak is voor hen heel belangrijk. Omgaan met financiën maakt onderdeel uit van het preventieve programma van de gemeente.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden op ontmoetingsplekken in de wijken.
- Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid kosten geld. De gemeente zorgt dat ook de minima in Gouda mee kunnen doen en profiteren van een lagere energierekening.
- De gemeente Gouda kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen is zo laagdrempelig mogelijk.
- O.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze in het belang van het kind en het gezin te melden bij het (sociaal) wijkteam.
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.

6.4 Schulden

Om te voorkomen dat voor zowel mensen zelf, als ook voor schuldeisers en de samenleving de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen, vindt de ChristenUnie dat de gemeente snelle en toegankelijke schuldhelpverlening moet bieden. De gemeente Gouda vermijdt ingewikkelde bureaucratie het direct contact en benaderbaarheid als uitgangspunt. Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast. In de situatie waarbij mensen wel willen betalen, maar niet kunnen betalen, willen we dat de gemeente Gouda sociaal gaat incasseren. Bij het ontstaan van betalingsachterstanden kijkt de gemeente naar de situatie van de persoon. Maatwerk dus.

We gaan altijd uit van vertrouwen en de gemeente moet hulp bieden bij het herstellen van een fout of bij het organiseren van een betalingsregeling. Dit geldt voor alle gemeentelijke afdelingen.

En hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. De voedselbank en de non-foodbank mogen daarom

op gemeentelijke steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoersmiddel.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- We hanteren het uitgangspunt van één schuldenaar, één regisseur.
- Na aanmelding of een signaal via vroegsignalering moet een persoon binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kunnen. De ChristenUnie zet in op kortere schuldhulptrajecten met goede begeleiding, zodat mensen sneller zicht hebben op een schuldenvrij leven.
- In Gouda werken we met incassobureaus en deurwaarders die aangesloten zijn bij het landelijk keurmerk m.b.t. sociaal incasseren.
- In Gouda maken we een plan waarbij werkgevers die te maken hebben met werknemers in schulden, in samenwerking met de gemeente hun werknemers kunnen ondersteunen.
- De gemeente Gouda maakt ook werk van de ondersteuning van ondernemers en ZZP-ers met schulden, door ook voor hen schuldhulp te realiseren en ruimhartige bbz-kredieten aan te bieden.
- De gemeente Gouda blijft succesvolle initiatieven tegen schuldenproblematiek steunen zoals bijvoorbeeld SchuldHulpMaatje.
- De gemeente Gouda zet in op het bieden van saneringskredieten aan mensen met problematische schulden. Daarmee worden schulden afgekocht en blijft er nog maar één schuldeiser over. Zo creëren we rust en perspectief. We benutten het landelijke Waarborgfonds als waarborg voor de saneringskredieten.
- De wachttijden voor schuldhulp worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als SchuldHulpMaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie.
- De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan.
- Bij dakloosheid door huurschuld werken we in Gouda aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. In Gouda worden gezinnen met kinderen onder de 12 niet uit hun woning gezet.

6.5 Samen tijdens corona

Door corona is het risico op problematische schulden vergroot. Daarnaast treft de digitalisering van hulpverlening kwetsbare mensen vaak extra hard omdat zij gemiddeld minder digitaal vaardig zijn.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente is extra alert op problematische schulden en zorg voor adequate schuldhulpverlening aan particulieren en ondernemers.
- Waar nodig worden extra middelen vrij gemaakt voor budgetbeheer.
- De gemeente zorgt ervoor dat gemeentelijke loketten en bijvoorbeeld sociale teams ook in tijden van corona fysiek toegankelijk blijven voor mensen die niet digitaal vaardig zijn.

7 Oog voor onderwijs

7.1 Campus Gouda

De ChristenUnie is er trots op dat we in Gouda een breed onderwijsaanbod hebben. Recent is het aanbod nog verder verbreed door het via Campus Gouda aanbieden van hbo-modules voor de zorg (Haagse Hogeschool). Daarnaast is er ook een mooie samenwerking ontstaan tussen het Hoornbeeck College, de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) en Driestar Hogeschool waarbij hbo-onderwijs in de vorm van associate degrees wordt gegeven in Gouda. De betrokkenheid van het Mbo Rijnland is daarbij ook van belang. Wat de ChristenUnie betreft blijven we ons ook de komende periode inzetten voor uitbreiding van het hbo-onderwijs in Gouda.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Inzet op uitbreiding van het hbo-onderwijs in Gouda.

7.2 Groene schoolpleinen

De ChristenUnie is blij dat steeds meer schoolpleinen groener worden. Wat de ChristenUnie is het streven dat op termijn iedere school een groen(er) schoolplein heeft. Hierdoor wordt het schoolplein een fijnere omgeving en kunnen we ook een extra impuls geven aan de klimaatbestendigheid van Gouda. Verder helpt het vergroenen van schoolpleinen ook tegen hittestress en vergroten we hiermee ook de biodiversiteit.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Stimuleren van vergroening van schoolpleinen.

7.3 Integraal Huisvestingsplan

In de afgelopen tijd is een begin gemaakt met de uitvoering van het integraal huisvestingsplan. Dit plan zorgt ervoor dat de gemeente op basis van geobjectiveerde criteria geld vrijmaakt voor renovatie en nieuwbouw van scholen. Veel scholen in Gouda stammen uit de jaren '70 en hebben de komende tijd een opknapbeurt nodig. De ChristenUnie stimuleert dat we daarbij scholen verduurzamen. Wat de ChristenUnie betreft blijven we ook de komende periode hard werken aan de uitvoering van het integraal huisvestingsplan. Wanneer scholen een nieuwe locatie krijgen, is het belangrijk dat de school goed bereikbaar blijft voor de leerlingen uit de buurt van de oude locatie. Clustering van scholen kan leiden tot een efficiënter gebruik van bijvoorbeeld gymzalen en andere gemeenschappelijke voorzieningen. Wat de ChristenUnie betreft houden we daarbij wel rekening met de identiteit van scholen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Continuering uitvoering integraal Huisvestingsplan in ten minste het tempo zoals opgenomen met blijvende focus op verduurzaming van Goudse scholen.
- Voor zover de luchtkwaliteit daar aanleiding toegeeft moet de gemeente het tempo van het integraal huisvestingsplan versnellen om te voorkomen dat we investeren in een gebouw wat binnen niet al te lange tijd opnieuw op de schop moet en/of op termijn wordt gesloopt.

7.4 Bereikbaarheid OV

Scholen met een regiofunctie moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, zodat leerlingen op een veilige en duurzame manier hun school kunnen bereiken.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Zorg voor goede bereikbaarheid per openbaar vervoer van scholen voor middelbaar, mbo- en hbo-onderwijs.

7.5 Maatschappelijke stages

De ChristenUnie juicht maatschappelijke initiatieven door leerlingen toe. In het kader van maatschappelijke stages kunnen leerlingen leren om er te zijn voor anderen en dienstbaar te zijn voor de maatschappij. Dit kan bijvoorbeeld door activiteiten zoals het bezoeken van mensen die eenzaam zijn, het helpen van mensen met boodschappen doen, het organiseren van een kerstdiner voor de buurt, het geven van huiswerkbegeleiding aan kinderen met een (taal)achterstand of het in de buurt opruimen van afval.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Bevorderen maatschappelijke-stages voor middelbare scholieren en mbo- en hbo-studenten.

7.6 Laaggeletterdheid

In Gouda is 9% van de inwoners laaggeletterd. Dit betreft dus bijna 1 op de 10 Gouwenaren (!). Laaggeletterdheid heeft grote gevolgen en kan bijvoorbeeld leiden tot werkloosheid en schulden.

De ChristenUnie wil graag dat iedereen mee kan doen en vindt het dan ook belangrijk om de strijd tegen laaggeletterdheid te intensiveren.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De ChristenUnie ziet voor de gemeente een stimulerende rol, en waar nodig faciliterend, om projecten te ondersteunen op het vlak van het bevorderen van leesvaardigheid, bijvoorbeeld door ondersteuning van leesclubs en taal- en leesstimuleringsprogramma's in samenwerking met scholen en Bibliotheek Gouda.
- Er komt een structurele financiering voor het Taalhuis.
- De gemeente screent mensen die aan de balie komen op laaggeletterdheid.
- De gemeente zoekt de samenwerking met sociale teams, UWV, woningbouwcorporaties en dergelijke zodat ook derden screenen op laaggeletterdheid.
- Inwoners die laaggeletterd zijn worden doorverwezen naar het Taalhuis.
- De gemeente stimuleert werkgevers om ook op de werkvloer laaggeletterdheid aan te pakken, bijvoorbeeld via het werkgeversservicepunt.
- Samen met de bibliotheek en vrijwilligersinitiatieven blijven cursussen en/of hulp aangeboden om mensen zo nodig meer digitaal-vaardig te maken.

7.7 Passend onderwijs

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Zij geven uitvoering aan het bieden van inclusief onderwijs aan alle kinderen. Het is daarbij belangrijk dat het onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd zijn en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor leerlingen nodig is om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Het belang van de individuele leerling staat daarbij centraal. Scholen delen zoveel mogelijk kennis om elkaar verder te helpen en zorg voor leerlingen te optimaliseren.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Voor het versterken van preventie en vroegsignalering werkt de gemeente zoveel mogelijk samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen.
- In het geval er sprake is van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen.
- Het is belangrijk dat ouders van deze voorzieningen gebruik maken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.
- In Gouda krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving. De ChristenUnie wil adequate ondersteuning voor leerlingen die uit dreigen te vallen.
- De gemeente stimuleert dat er op iedere basisschool binnen een klas of groep, leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag onderwijs kunnen volgen. Het is vaak goed voor alle leerlingen in een klas als er ruimte is voor kwetsbare kinderen. Hierdoor leren kinderen om te zien naar elkaar. Er is voor die klassen dan wel extra ondersteuning nodig.
- Elke leerling moet onderwijs kunnen krijgen dat past bij zijn/haar ontwikkeling, daarom passend onderwijs voor elk kind.
- Het voorkomen van pesten.
- Het versterken van gelijke kansen voor iedereen, mede gezien de impact van de coronacrisis.
- Bevorderen van samenwerking tussen scholen, scholen moeten niet primair elkaars concurrent zijn maar kennis delen en elkaar verder helpen.
- Rondom het bieden van passend onderwijs moeten scholen hun krachten bundelen en met elkaar samenwerken waardoor zij initiatieven kunnen ontplooiën en leraren in kunnen zetten die echt expert zijn op het desbetreffende gebied.
- De scholen in Gouda moeten in staat gesteld worden hun pedagogisch klimaat zo vorm te geven dat kinderen en jongeren niet uitvallen. Daar waar dat toch dreigt, moet er een goede verbinding zijn tussen scholen, jeugdzorg en gemeente.
- Goede aansluiting tussen (MBO-) onderwijs en bedrijfsleven.

7.8 Samen tijdens corona

Door corona hebben veel leerlingen achterstanden opgelopen. Gelukkig heeft de rijksoverheid geld beschikbaar gesteld om achterstanden in de te lopen (NPO-gelden). Het is belangrijk dat Gouda zorgt voor een integrale en meerjarige aanpak.

Covid-19 heeft laten zien dat het belangrijk is dat het binnenklimaat van scholen op orde is. Gouda moet daar de komende tijd hard mee aan de slag.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Gouda borgt dat er een integrale en meerjarige aanpak van onderwijsachterstanden komt.
- De luchtkwaliteit op scholen wordt geïnventariseerd en waar nodig verbeterd.

8 Oog voor sport

Bij sporten staat het samen met anderen plezier hebben voorop. Daarom vindt de ChristenUnie het belangrijk dat sport toegankelijk is en iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in Gouda. Jong, oud, mindervalide, arm, getalenteerd of gewoon gezellig met elkaar; iedereen die wil, moet kunnen sporten.

Sport brengt mensen in beweging, stimuleert lichaam en geest tot optimale prestaties en bevordert een gezonde en vitale samenleving. Daarom is het nodig om ook voor de toekomst voldoende sportfaciliteiten te hebben; van openbare beweegplekken tot sportparken en sportaccommodaties. De ChristenUnie zet zich in voor een toegankelijke sportwereld, waar iedereen welkom is.

Sport breng ook mensen samen. Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun, zeker nu deze door de coronacrisis grote klappen hebben gehad.

Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, dat ze leren om grenzen te verleggen en met anderen samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport zonder fysieke drempels, toegankelijk is voor iedereen, in het bijzonder voor de jeugd. Het is van groot belang dat alle kinderen kunnen sporten. Ook kinderen uit een gezin waar minder geld te besteden is.

8.1 Sport dichtbij

Als ChristenUnie vinden we het belangrijk dat minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten gestimuleerd worden om in beweging te komen. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

In de gemeente Gouda nodigen ook de verschillende fiets-, vaar-, wandel- en hardlooproutes en veilige 'ommetjes' uit tot bewegen en meedoen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten wil de ChristenUnie dat er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegtuinten en -routes in de openbare ruimte die bewegen stimuleren.
- In bestaande wijken komen er, naast kinderspeeltoestellen, beweegtuinten. Deze beweegtuinten zijn afgestemd op de behoefte van jong en oud.
- Een gezonde leefstijl met voldoende beweging draagt ook voor ouderen bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact. Voor alle ouderen in onze gemeente ontwikkelt de gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten.
- We continueren de inzet van buurtsportcoaches om zo de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.
- De speeltuinten zijn toegankelijk voor iedereen zodat ook kinderen met een beperking met plezier buiten kunnen spelen.

8.2 Sportverenigingen en -accomodaties

Het is mooi als mensen hun sporttalenten kunnen ontwikkelen en zelfs door kunnen groeien naar de topsport. De focus moet echter liggen op de op de breedtesport: sport voor iedereen, dichtbij en betaalbaar.

De ChristenUnie kiest er niet voor om met gemeenschapsgeld de topsport te ondersteunen. Ook nu daar door de coronacrisis financiële problemen zijn ontstaan.

Naast het zo beweeg-vriendelijk mogelijk inrichten van de openbare ruimte is het belangrijk dat de sportaccomodaties goed onderhouden, toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en veilig zijn.

De gemeente staat in nauw contact met de sportverenigingen en heeft de behoefte aan voorzieningen goed in beeld en maakt op basis daarvan een (financiële) jaarplanning.

De gemeente probeert alle verenigingen op een eerlijke maar ook financieel passende manier te bedienen. Daarbij houdt de gemeente rekening met een goede spreiding van sportvoorzieningen over onze gemeente.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente Gouda voert, samen met de partners, het sportakkoord uit.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om sportplus te introduceren bij verenigingen (naar voorbeeld van de gemeente Rotterdam). Sportplusverenigingen hebben extra betekenis voor hun leden, de wijk en de stad. Als onderdeel van de sportplus community kunnen deze verenigingen sparren met verschillende experts, hebben toegang tot kennis en een nieuw netwerk.
- Alle sportaccomodaties moeten makkelijk toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De gemeente Gouda ziet erop toe dat sportarmoede wordt voorkomen en iedereen die er recht op heeft, het Jeugdportfonds weet te vinden;
- Teveel alcohol en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. De ChristenUnie pleit daarom voor een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen.
- Sport en bewegen vraagt ook om gezonde en eerlijke voeding. Daarom stimuleert de gemeente de 'gezonde sportkantine'.
- Elk kind in Gouda heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwem-ABC.
- De gemeente maakt met Sport.Gouda afspraken over terugdringen van de wachtlijsten voor zwemlessen.
- Het Groenhovenbad is toegankelijk voor recreanten van alle leeftijdsgroepen. De gemeente Gouda maakt afspraken met Sport.Gouda over de toegangstijden en (abonnements)tarieven van het zwembad. Voor alle inwoners gelden dezelfde tarieven. De gemeente Gouda maakt met Sport.Gouda ook afspraken over het opleiden en inzetten van vrijwilligers om in de zomerperiode langere openingstijden van het buitenbad mogelijk te maken.

8.3 Samen tijdens Corona

In het begin van Corona zagen we een toename van bewegen, mensen gingen meer wandelen en waren zich bewust van de noodzaak van bewegen. Echter zagen we daarna een afname van bewegen, mensen worden corona-moe en de sport-deelname is door de lockdowns fors afgenomen. We zullen het beleid op bewegen moeten aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid van 'meer buiten en meer ongeorganiseerd'. Daarom wil de ChristenUnie dat Sport.Gouda

hier bewust op in zet en nieuwe vormen van bewegen gaat stimuleren. Daarbij willen we de verenigingen niet verwaarlozen en de georganiseerde sport ondersteunen bij het anders organiseren van hun aanbod.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Investeren in nieuwe vormen van bewegen die gericht zijn op 'meer buiten en meer ongeorganiseerd'.
- Ondersteunen van sportverenigingen bij het aanpassen van hun aanbod zodat dit aansluit bij de huidige situatie.

9 Oog voor kunst en cultuur

9.1 Kunst en cultuur

De ChristenUnie is blij met de Goudse culturele instellingen. De Goudse bibliotheek en de schouwburg vielen in het verleden niet voor niets in de prijzen en ook de Garensponnerij en Museum Gouda leveren een belangrijke bijdrage aan het Goudse culturele aanbod. De Sint Jan heeft zich de afgelopen tijd goed op de kaart gezet als onderdeel van het 'Grootste museum van Nederland'. Verder is het culturele aanbod de afgelopen jaren nog uitgebreid met bijvoorbeeld de Theaterbakkerheij.

Tegelijkertijd kunnen de kracht van kunst en cultuur in Gouda nog beter worden benut. Met kunst en cultuur worden gedachten, passies, waarden en overtuigingen overgebracht. In een tijd waarin we elkaar steeds minder verstaan, is kunst belangrijk om de samenhang in de stad te vergroten. Om elkaar te begrijpen.

Cultuurhuis Garensponnerij is een plek waar jong en oud, vanuit verschillende lagen van de samenleving op een laagdrempelige manier met kunst en cultuur in aanraking komen. Cultuurhuis Garensponnerij moet een belangrijkere rol gaan spelen in het verbinden van al deze groepen, en actief op zoek gaan naar groepen die ondervertegenwoordigd zijn. Daarbij is ook een belangrijke rol weggelegd voor de urban curator. De urban curator is namens de vier culturele instellingen actief in wijken om zo kunst nog dichterbij de mensen te brengen. Wat ons betreft gaan we daar mee door.

Cultuurhuis Garensponnerij moet cultureel ondernemerschap aanjagen, kunstvormen samenbrengen en zorgen voor een goede financiële basis van nieuwe initiatieven. Samenwerking met andere instanties, ook buiten de culturele sector, en individuen moet hierbij worden gestimuleerd.

De ChristenUnie vindt dat de culturele subsidies niet uitsluitend ten goede dienen te komen van de grote culturele instellingen. De noodzaak van subsidies moet periodiek worden geëvalueerd. Daarbij dient getoetst te worden in hoeverre cultureel ondernemerschap en kostenbeheersing gestalte krijgen. Als dat tot vermindering van subsidie leidt, kunnen de vrijgekomen gelden ingezet worden om nieuwe culturele initiatieven of culturele instellingen die nu geen subsidie krijgen een opstart en/of aanjaagsubsidie te verstrekken. De ChristenUnie wil de ontwikkeling van vernieuwend cultuuraanbod verder stimuleren met een cultuurinnovatiefonds.

Daarnaast pleit de ChristenUnie voor aanpassing van de kaders voor subsidie via de GoudApot zodat koren meer kans maken op subsidie. Zo ontstaat een bruisende culturele stad waar mensen trots op zijn en waar nieuwe initiatieven een kans krijgen. Als structurele subsidie aan culturele instellingen noodzakelijk is, wordt die wat de ChristenUnie betreft vooral ingezet om kinderen, jongeren en minima in aanraking te brengen met kunst en cultuur.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Kunst kan een verbindende rol spelen. De ChristenUnie wil dat daar nog meer op wordt ingezet.
- De urban curator wordt de komende jaren gecontinueerd om zo nog meer mensen in aanraking te brengen met kunst en cultuur.
- De ChristenUnie wil dat het huidige culturele aanbod op peil blijft en waar mogelijk wordt uitgebreid.
- Er komt een cultuurinnovatiefonds om zo de ontwikkeling van vernieuwend cultuuraanbod te stimuleren.

- De kaders voor subsidietoekenning door de GoudApot worden heroverwogen, zodat culturele activiteiten eerder voor subsidiëring in aanmerking komen en aanvragen voor koren niet bijna per definitie afstuiten op de vereiste bijdrage aan de sociale cohesie. Ook moet het mogelijk zijn repeterend een aanvraag te kunnen doen voor jaarlijks terugkerende belangrijke activiteiten. Het is fair dat kunstenaars betaald worden voor hun werkzaamheden. Een aanvraag bij de GoudaPot mag niet worden afgewezen uitsluitend omdat de kunstenaar betaald krijgt.
- Cultureel ondernemerschap dient volop te worden gestimuleerd, subsidies laten daarom bij voorkeur een dalende lijn zien.
- (Kinderen van) minima kunnen met hulp van de stadspas kosteloos of tegen gereduceerd tarief deelnemen aan beeldende vorming, theater- en muzieklessen en/of sport. De gemeente zorgt voor voldoende bekendheid van de stadspas, zodat hier ook daadwerkelijk gebruik van wordt gemaakt.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen onderling en tussen scholen en culturele instellingen.
- Meer gedichten en/of dichtregels op panden in de binnenstad.

9.2 Monumentenbeleid

Het historische karakter van Gouda moet zorgvuldig bewaard blijven. Het is een belangrijke aantrekkingskracht van de stad. De ChristenUnie wil dat de gemeente een actieve rol op zich neemt bij de herbestemming van monumentale gebouwen. De historische binnenstad zou nog aantrekkelijker kunnen worden wanneer meer monumenten hun oorspronkelijke kleur terugkrijgen. In Delft is in samenwerking met vrijwilligers onderzoek gedaan naar de zogeheten 'kleuren van Delft'. De ChristenUnie zou graag zien dat de gemeente Gouda een vergelijkbaar initiatief aanjaagt zodat duidelijk wordt wat de 'kleuren van Gouda zijn en huiseigenaren worden gestimuleerd om panden in de originele kleuren te schilderen.

Leegstand en verloedering is iedereen een doorn in het oog. De gemeente moet dit tegengaan door onderhoud te stimuleren, eventueel met een lening onder voorwaarden.

Gouda moet trots zijn op haar kerken. Ze behoren tot ons culturele erfgoed, hebben onze identiteit bepaald en zijn blikvangers in onze stad. Er is inmiddels een kerkensie opgesteld. De ChristenUnie wil graag dat de gemeente Gouda zich ook de komende periode blijft inzetten voor kerken.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De ChristenUnie wil dat de gemeente zich proactief opstelt bij (dreigende) verloedering en (langdurige) leegstand.
- De 'kleuren van Gouda' moeten in kaart gebracht worden zodat het kleurenpalet in de binnenstad diverser en authentieker wordt.
- Waar nodig verstrekt de gemeente leningen om onderhoud aan monumentale panden mogelijk te maken.
- De gemeente geeft uitvoering aan de kerkensie en denkt actief mee over bijvoorbeeld de herbestemming van de Gouwekerk, daarbij wordt steeds gezocht naar de juist balans tussen behoudt van originele kenmerken enerzijds en de wens om herbestemming praktisch haalbaar te maken anderzijds.

9.3 Samen tijdens corona

De culturele instellingen hebben zwaar te lijden gehad onder corona. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de Goudse culturele infrastructuur overeind blijft.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Waar nodig moet de tijdelijke subsidieregeling voor de culturele sector gecontinueerd worden.

10 Oog voor mobiliteit

Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Maar de groeiende mobiliteit mag niet ten koste gaan van onze leefomgeving.

Bij verdeling van de openbare ruimte en instelling van verkeerslichten binnen onze gemeente kiest de ChristenUnie daarom voor het STOP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer en vervolgens pas de Personenwagen. Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in Gouda voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam.

De ChristenUnie gaat zich de komende periode verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit (volledig CO₂-neutraal in 2040).

We investeren in sociaal veilige wandelroutes. Er komt meer ruimte voor de fiets met een fijnmazig netwerk en doorfietsroutes met een hoge kwaliteit. Tevens blijven er snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen bestaan.

We nemen hierbij het recent vastgestelde verkeerscirculatieplan als basis om deze doelen te realiseren en sluiten dicht aan op de afspraken die al politiek zijn gemaakt over de 1e tranche van maatregelen. Hiermee houden we de ingezette koers vast en zorgen we dat we vanuit visie verder werken. Daarbij is het zoeken van draagvlak voor verschillende maatregelen van groot belang.

De ChristenUnie blijft ook de komende periode aandacht vragen voor de toename van het vliegverkeer met toenemende geluidsoverlast en luchtvervuiling als gevolg. Leefbaarheid, milieu en economisch belang moeten goed afgewogen worden.

10.1 Voetgangers

De ChristenUnie vindt dat voetgangers veilig overal moeten kunnen komen. Barrières voor voetgangers moeten verdwijnen. Verhoogd liggende trottoirs moeten op elke hoek voorzien zijn van op- en afritbanden voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. Voetpaden moeten volledig gebruikt kunnen worden, dus obstakels worden weggehaald en overhangend groen of heggen teruggebracht tot de erfgrrens.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Bushaltes zijn toegankelijk voor iedereen.
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten of elkaar ontmoeten.
- In het gemeentelijke handboek voor de inrichting van de openbare ruimte komen duidelijke eisen voor de toegankelijkheid.

10.2 Fietsers

Binnen de stad moet de fiets het belangrijkste vervoermiddel zijn. De infrastructuur moet daarop ingericht worden. Veilige snelle routes en voldoende goede fietsstallingen zijn hard nodig. De ChristenUnie wil dat de fiets ook ingezet kan worden voor langere routes, bijvoorbeeld via snelfietspaden en routes voor speedpedelecs.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- We investeren in een hoofdnetwerk van goede, veilige en logische doorgaande fietsroutes door de stad met een vlotte doorstroming bij verkeerslichten of veilige oversteekplaatsen.
- We zetten in op fietsvriendelijke wijken. Bij nieuwbouw of herstructurering van wijken richten we deze fiets- en kindvriendelijk in met sociaal veilige fietsverbindingen die wijken onderling snel verbinden.
- We zetten in op een betere/ extra fietsverbinding van de wijk Westergouwe met de rest van de stad.
- Er komt een regionale doorfietsroute naar Rotterdam en regionale fietsroutes van en naar Alphen aan den Rijn en Bodegraven worden verbeterd. Tevens wordt onderzocht of doorfietsroutes kunnen worden aangelegd richting Den Haag en Utrecht.
- In Gouda wordt nagedacht over veilige routes voor speedpedelecs om ook het fietsverkeer op middellange afstand te stimuleren en ook de veiligheid van andere fietsers te garanderen.
- We zetten ons in voor het verbeteren voor het parkeren van je fiets. Dit doen we o.a door:
 - De (nieuwe) fietsstallingen bij station Gouda houden we met elkaar netjes en als dat nodig is, treedt de gemeente streng op tegen fout stallen van fietsen. Ook wordt regelmatig een schoonmaak gehouden van fietsen die te lang staan zodat de stallingsruimte beschikbaar blijft voor reizigers.
 - Als je naar de binnenstad fietst moet je ook je fiets kunnen stallen, dat kan ook een bakfiets zijn.
 - Bij winkelcentra, bushaltes en overige attractiepunten komen genoeg fietsenrekken waar fietsen veilig en gebruiksvriendelijk kunnen worden gestald.
- Slecht onderhouden fietspaden worden aangepakt. Zo veel mogelijk (hoofd)fietsroutes worden bij sneeuw schoongeveegd.
- We zetten ons in om samen met de regio een netwerk van fietsvriendelijke horeca op te zetten. We belonen hen met de titel 'fietscafé'. De gelegenheden hebben voldoende stallingsruimte, een sanitaire ruimte, een EHBO-uitrusting, een fietsreparatieset inclusief fietspomp, een gratis watervulpunt en bieden de mogelijkheid om elektrische fietsen op te laden.
- Deelfietsen en scooters. Om verrommeling van de openbare ruimte te voorkomen komt er een vergunningsstelsel voor aanbieders van deelmobiliteit. Alle aanbieders van deelmobiliteit in de gemeente moeten voldoen aan de landelijke standaarden van Mobility as a Service (Maas).
- De ChristenUnie gaat zich inzetten voor meer oplaadpunten voor elektrische fietsen en watertappunten bij culturele plekken.

10.3 Openbaar vervoer

Voor het verduurzamen van mobiliteit is goed openbaar vervoer belangrijk. Openbaar vervoer is duurzamer dan autogebruik. De ChristenUnie zet zich daarom in voor het verbeteren van schoon openbaar vervoer, met goede verbindingen. Het moet makkelijker worden om gebruik te maken van de trein en de bus in plaats van de auto.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Blijvende inzet op een nieuw treinstation Gouweknoop ter hoogte van Westergouwe
- Een goed netwerk van duurzame stadsbussen die frequent op de hoofdwegen door de stad rijden, rekening houdend met de haltes nabij complexen met ouderenwoningen.
- Bij aanbesteding OV zet Gouda in op schone bussen. Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo-vervoer).
- Het station aan de Bloemendaalzijde wordt aangepakt en gebruiksvriendelijker doordat het parkeerdek voor fietsen toegankelijker wordt gemaakt of nagedacht wordt over het gratis stallen van fietsen bij een bioscoopbezoek in de betaalde fietsenstalling.
- We zetten ons in voor OV-fietsverhuur op alle OV-knooppunten.
- Inzet voor goede treinverbindingen en aansluitingen van de bus vanaf station Gouda en station Gouda Goverwelle.
- Vraagafhankelijk vervoer is alleen een alternatief voor OV als sprake is van korte aanmeldtijden en een aantrekkelijke prijs. Al dit vraagafhankelijke mobiliteitsaanbod moet zero-emissie zijn.
- OV-abonnementen moeten in de hele regio geldig zijn in zowel bus als trein, ongeacht de vervoerder. Hierdoor kunnen sommige reizigers tientallen euro's per maand besparen. De gemeente gaat hiervoor lobbyen bij de provincie en de NS.
- Nieuwe inwoners krijgen informatie over de OV-bereikbaarheid van hun woonwijk.

10.4 Auto en vrachtverkeer

Gouda heeft een prachtige historische binnenstad, die niet gebouwd is op autoverkeer. De Goudse singels zijn niet geschikt voor grote stromen auto's en zouden geen hoofdweg moeten zijn. Natuurlijk moet de binnenstad wel bereikbaar blijven, maar een andere verkeersstructuur is noodzakelijk.

Autoverkeer en vrachtverkeer zorgen voor luchtvervuiling, geluidsoverlast en onveilige situaties. Verkeer dat stilstaat in de file maakt dit probleem nog groter. De ChristenUnie wil daarom hoofdroutes aanwijzen waar de doorstroming goed geregeld wordt.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- We zijn voor een versnelde herinrichting van een autoluwe Nieuwe Veerstal, wanneer de pilot autoluwe Veerstal succesvol is.
- De ChristenUnie wil in en rond de binnenstad een snelheid voor 30 km per uur, op de randwegen van de stad kan je sneller doorrijden. Goede doorstroming van de randwegen is een randvoorwaarde voor het verder uitrollen van 30 is de norm. Dit kan bijvoorbeeld door te werken met een groene golf bij verkeerslichten.
- De singels rondom de stad worden minder ingezet als hoofdweg, de stad is voor de auto en omliggende wijken meer en meer bereikbaar via 'inprikkers'. Hierdoor komt meer ruimte voor veilig fietsen en wandelen in en om de binnenstad en blijft de binnenstad goed bereikbaar. Wel moeten de wijken Nieuwe Park, Kadebuurt en Kort Haarlem goed

genoeg bereikbaarheid blijven. Breed draagvlak bij weggebruikers, ondernemers en aanwonenden is noodzakelijk.

- N457 wordt aangepakt zodat Westergouwe goed ontsloten is. Ook wordt gekeken hoe de doorstroming op de zuidelijke randweg kan worden verbeterd.
- Onderzoek naar mogelijke invoering van een milieuzone voor vervuilende scooters, auto's en vrachtauto's, rekening houdend met ervaringen elders.
- De gemeente ondersteunt een aantal pilots van inwoners die hun straat een maand autovrij willen maken. In deze maand testen zij alternatieven voor de auto en is er in deze leefstraat meer ruimte voor ontspanning, spel en ontmoeting.
- De gemeente stimuleert het openen van pakket ophaalpunten in centrale goed bereikbare plaatsen in de stad voor het bezorgen en ophalen van bestellingen. Dit kan de omvang van de hoeveelheid bezorgdiensten beperken. Ook verkent de gemeente met lokale ondernemers of een gezamenlijke bezorgservice opgezet kan worden om onnodige verkeersbewegingen te voorkomen.
- We verbeteren de verblijfskwaliteit van de Blekersingel en Fluwelensingel en richten het Kleiwegplein in als poort van de binnenstad waar het fijner en veiliger is voor fiets en wandelaar.
- Omdat in de Spoorzone en op de Blokker locatie flink gebouwd wordt, is het noodzakelijk het hoofdwegenet (Burgemeester Jamessingel en Burgemeester van Reenensingel) uitgebreid wordt voor betere doorstroming op deze hoofdwegen.
- Het gevaarlijke kruispunt Goudkade - Industriestaat wordt met spoed opgepakt.
- Er komen maatregelen om de Bodegraafse straatweg - Noord veiliger in te richten
- We kijken opnieuw goed naar hoe en waar het zwaar verkeer in de stad welkom is, dit in relatie met trillingen en schade aan woningen. Voor de binnenstad gaan we door met de invoering van het zero emissie stadsvervoer.

10.5 Parkeren

De ChristenUnie wil dat er een visie wordt ontwikkeld voor parkeren. Daarbij moet gekeken worden naar voldoende parkeerplaatsen bij nieuwbouw, maar ook naar logische parkeerplaatsen rond de binnenstad. Omdat er steeds meer elektrische auto's zijn, zullen op steeds meer plaatsen oplaadpunten nodig zijn. Voor deze oplaadpunten komen steeds nieuwe technische mogelijkheden. De ChristenUnie wil dat er een visie komt voor voldoende oplaadpunten, die steeds wordt geactualiseerd.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Parkeernormen rond het station en spoorzone kunnen laag zijn, maar parkeernormen in de rest van de stad worden niet verlaagd. Dit kan alleen lager worden vastgesteld met een goede motivatie en goede participatie in de buurt dat leidt tot voldoende draagvlak voor die maatregelen.
- De gemeente ontwikkelt een visie hoe tot voldoende oplaadpunten wordt gekomen voor de verdere toename van elektrische auto's. Een evaluatie van de samenwerking met de huidige bedrijven maakt hier onderdeel van uit.
- Het aantal laadpalen wordt uitgebreid en volgt de groei van het aantal elektrische auto's, door bijvoorbeeld toevoegen van laadpunten aan lantaarnpalen, toestaan van EV-kabelgoottegels of een stoeptegel voorzien van een laadpunt, waarbij ook 'goedkope' stroom vanuit huis gebruikt kan worden. Daarbij wordt gekeken of een parkeerplaats nog wel gereserveerd moet zijn voor het opladen van voertuigen.
- De ChristenUnie is een voorstander dat bij nieuwbouw in de binnenstad dan wel

toevoeging van woningen, een afdracht wordt gedaan in een parkeerfonds voor investeringen en toevoegen van parkeerplaatsen rond de binnenstad.

- Wij pleiten voor de Vehicle-to-Grid technologie zodat elektrische auto's als buffer kunnen dienen in het elektriciteitsnetwerk.
- Voor de binnenstad wordt een parkeerstrategie opgesteld voor toekomstig parkeerbeleid; hierbij wordt gekeken naar behoefte van de binnenstadbewoners, maar ook naar de wijken eromheen. De stationsgarage die de gemeente Gouda in bezit heeft, wordt niet afgestoten zolang deze winstgevend is. De opbrengsten worden ingezet voor parkeeroplossingen rondom de binnenstad.
- Invoeren van betaald parkeren in woonwijken gebeurt pas na zorgvuldige afstemming met de inwoners. Draagvlak is van belang bij het maken van een dergelijke keuze.
- De ChristenUnie wil een onderzoek naar de mogelijkheden voor goede parkeervoorzieningen aan de rand van de stad, gekoppeld aan frequent openbaar vervoer, bijvoorbeeld vanaf de GoStores naar de binnenstad.

10.6 Verkeersveiligheid

De ChristenUnie wil dat het verkeer in Gouda veiliger wordt, vooral voor voetgangers en fietsers. Er zijn verschillende plekken waar te vaak ongelukken voorkomen. Deze moeten met spoed worden aangepakt. Kinderen zijn de kwetsbaarste verkeersdeelnemers. Juist voor hen moet het verkeer in de stad zo veilig mogelijk gemaakt worden.

Het bevorderen van de veiligheid rond scholen is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente, scholen, ouders en leerlingen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat leerlingen zoveel mogelijk te voet en per fiets naar school komen. Dat alleen al levert een grote verbetering op van de verkeersveiligheid rond scholen. Waar nodig neemt de gemeente in samenspraak met scholen aanvullende maatregelen om te komen tot een veilige schoolzone. Maatwerk staat daarbij voorop.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente helpt scholen om te stimuleren dat kinderen zoveel mogelijk lopend of op de fiets naar school komen.
- We gaan door met de aanleg van verkeersveilige schoolzones, in goede samenspraak met de scholen worden de maatregelen bedacht. Dit kunnen ook 'schoolstraten' zijn, die tijdens haal- en breng momenten afgesloten worden.
- Op basis van registratie van de ongevallen brengt de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde 'gevaarlijke plekken' in beeld. Daarbij worden ook de verkeersdeelnemers betrokken bij het kiezen van een oplossing.
- De gemeente zorgt voor veilige loop- en fietsroutes naar de scholen en richt de omgeving van scholen veilig.
- Uitgangspunt voor het inrichten van de verkeersinfrastructuur is het Duurzaam Veilig principe: wegen zo inrichten dat voor weggebruikers de maximumsnelheid al duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hieraan aanpassen.
- De gemeente Gouda werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op scholen en bij instellingen.
- Bij het onderhoud van wegen wordt met omwonenden direct nagedacht over verkeersveilige nieuwe oplossingen.
- Er wordt voor het veilig oversteken van langzaam verkeer een oplossing gezocht voor:

- Het oversteekpunt op de Bleulandweg, waar middelbare scholieren, basisschoolleerlingen en ambulances zorgen voor een drukke en onveilige situatie.
- Het oversteekpunt Ridder van Catsweg-Blommesteinsingel
- De kruisingen van de Burgemeester van Reenensingel met de Livingstonelaan en de met de Vuurdoornlaan.

10.7 Vliegtuigen

Het vliegverkeer boven Gouda neemt steeds verder toe. De ChristenUnie blijft zich inzetten voor het afnemen van de overlast en vervuiling van vliegverkeer boven Gouda, bijvoorbeeld door als gemeente mee te doen met campagnes als 'geef stilte een stem' en hierin gezamenlijk op te trekken met andere gemeenten in de regio.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Gouda praat mee over de nieuwe luchtvaartbesluiten voor Rotterdam The Hague Airport en Schiphol.
- Overlast moet worden gemeten in plaats van berekend met een model.

11 Oog voor veiligheid

11.1 Een veilige samenleving

Veiligheid is voor de ChristenUnie een topprioriteit. Wanneer je slachtoffer wordt van bijvoorbeeld een inbraak heeft dat grote impact. Het is primair de taak van de overheid om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Tegelijkertijd zijn burgers de ogen en de oren van de samenleving. Wij vinden het belangrijk dat het veiligheidsbeleid is gebaseerd op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Hierbij kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van Buurt Bestuurt.

Veiligheid gaat over meer dan alleen het beschermd worden tegen geweld. Een schone en nette buurt zorgt bij veel inwoners al voor een veel veiliger indruk dan wanneer een buurt of straat er verwaarloosd uitziet.

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. Dit vraagt om een herstelgerichte aanpak van daders.

Het aantal inbraken in Gouda is de afgelopen periode fors afgenomen. Dit neemt niet weg dat iedere inbraak er een teveel is en de impact van een inbraak groot is. De ChristenUnie wil daarom blijven inzetten op het voorkomen van inbraken en de opsporing van inbrekers.

In Gouda hebben we geregeld te maken met autobranden. Ook daarbij geldt dat de impact groot is, terwijl de pakkans helaas laag is. De ChristenUnie vindt het belangrijk om capaciteit te blijven vrijmaken om dit soort misdrijven op te lossen en daders te pakken, desnoods met inzet van (mobiele) camera's.

Steeds meer mensen worden het slachtoffer van cybercrime, bijvoorbeeld door oplichting via WhatsApp. De ChristenUnie vindt het belangrijk om in te zetten op bewustwording en preventie van cybercrime bijvoorbeeld door voorlichting over digi-veiligheid op scholen en aan ouders, zodat kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media. Ook voorlichting aan ouderen vinden wij erg belangrijk aangezien zij vaak minder digitaal vaardig zijn er daarmee meer risico lopen om slachtoffer te worden van cybercrime.

Op sociale media kan het er heftig aan toe gaan. Er is geregeld sprake van cyber pesten en zelfs van doodsb bedreigingen. De ChristenUnie vindt het niet normaal dat mensen 'los' gaan op internet en bijvoorbeeld hulpverleners en politici bedreigen of oproepen tot rellen. Het gevaar bestaat dat mensen de daad bij het woord voegen. Wij willen daarom dat er hard wordt ingegrepen, bijvoorbeeld door – voor zover juridisch toelaatbaar – gebruik te maken van digitale gebiedsverboden.

Voor jongeren tussen de 16 en 27 die zich veelvuldig schuldig maken aan strafbare feiten hebben we in Gouda een zogeheten top X aanpak. Deze jongeren worden extra in de gaten gehouden. Met een mix van repressie en zorg wordt ernaar gestreefd om hen op het rechte pad te houden. De resultaten van deze aanpak zijn vooralsnog positief, reden waarom de ChristenUnie inzet op continuering.

Verder vindt de ChristenUnie het belangrijk om verder te kijken dan de individuele dader en in te zetten op een familieaanpak om zo te voorkomen dat bijvoorbeeld jongere broertjes en zusjes ook op het criminele pad raken.

Wij zijn voorstander van de inzet van (flexibele) camera's op hotspots, mits beperkt (proportioneel) en met oog voor privacy. Verder is het belangrijk om de inzet regelmatig te evalueren.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Veiligheidsbeleid is gebaseerd op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten met inzet van bijv Buurt Bestuurt.
- De ChristenUnie wil zich er dan ook voor inzetten dat de openbare ruimte in Gouda er netjes en verzorgd uitziet.
- De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.
- Blijvende capaciteit vrijmaken voor woning inbraken en autobranden, desnoods met inzet van (mobiele) camera's.
- Bewustwording en preventie van cybercrime door voorlichting over digi-veiligheid op scholen en voorlichting aan ouderen. Continueren van de Top X aanpak en inzetten op familie-aanpak.

11.2 Drugs, drank en middelengebruik

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. De gemeente moet bij aanwezige coffeeshops actief handhaven op de landelijk vastgestelde AHOJ-GI-criteria. (Verboden om: te afficheren, harddrugs te verhandelen, overlast te veroorzaken, jeugd onder de 18 toe te laten of aan hen te verkopen, grote hoeveelheden te verhandelen en het ingezetenen criterium.)

Verder vindt de ChristenUnie het belangrijk om het aantal coffeeshops te handhaven op vier, of een lager aantal als een van de huidige coffeeshops sluit. Vanwege de beheersbaarheid en om straathandel tegen te gaan, wil de ChristenUnie dat coffeeshops uitsluitend gevestigd mogen blijven in het centrum.

De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is zeer kritisch over experimenten hiermee. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen, geeft de overheid een dubbele boodschap af.

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden. Het gebruik van lachgas neemt snel toe. Wij zijn blij dat in de APV een verbod op het gebruik van lachgas is opgenomen. Daarmee zijn we er nog niet. De gemeente Gouda moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van lachgas en synthetische drugs. Het mag niet zo zijn dat zelfs kinderen het gebruik van een pilletje normaal vinden. De handhaving van de Drank- en Horecawet vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De ChristenUnie is voor extra alertheid op de handhaving van leeftijds grenzen. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests.
- De gemeente Gouda zet zich samen met maatschappelijke partners in voor de preventie van alcohol- en middelengebruik. Niet alleen richting de jeugd, maar ook in de richting van ouders/volwassenen.

11.3 Prostitutie

Prostitutie is geen gewoon beroep. Prostitutie is ongelijkwaardig, er is bijna altijd sprake

van machtsongelijkheid, economische ongelijkheid en genderongelijkheid. Daarom is de ChristenUnie tegen prostitutie.

Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn.

Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken/via internetdiensten aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook het risico op misstanden. De coronacrisis heeft deze ontwikkeling versterkt.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Prostituees die willen uitstappen worden niet op dezelfde locatie opgevangen als prostituees die nog actief zijn, om de kans te verkleinen dat uitgestapte prostituees weer aan de slag gaan.
- Gouda zet zich in de regio ook in voor eerlijke financiering van organisaties die uitstapprogramma's aanbieden waarbij organisaties die positief staan ten opzichte van prostitutie niet langer worden bevoordeeld.
- Prostitutiecontrole en controle door de GGD vindt structureel plaats, ook om prostituees te kunnen benaderen om hen te bewegen met behulp van een uitstapprogramma, het werk in de prostitutie achter zich te laten.
- Naast uitstapprogramma's wil de ChristenUnie ook investeren in hulpverlening aan prostituees in het algemeen door het actief benaderen van (illegale) prostituees met een aanbod voor (schuld) hulpverlening. Doel is daarbij om prostituees weerbaarder te maken en (financiële) kwetsbaarheid te verminderen.
- De ChristenUnie is voor een uitsterfbeleid voor bestaande seksinrichtingen en het voorkomen van de vestiging van nieuwe.
- De gemeente Gouda zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren.
- Voor exploitanten moet ondernemen in de prostitutiesector zo moeilijk mogelijk gemaakt worden. Daarvoor komt er een one-strike-you're-out-beleid. Na de 'out' wordt een pand herbestemd door de raad.
- Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.
- Wijkteams/professionals volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.
- In het prostitutiebeleid van Gouda richten we ons op:
 - Analyse van huidige lokale situatie binnen de gemeente
 - Regulering vergunde seksbranche
 - Hulpverlening en positie van sekswerker
 - Toezicht en handhaving
 - Aanpak van misstanden
 - De mogelijkheid van het inrichten van een zgn. Overweeghuis voor vrouwen die overwegen uit de prostitutie te stappen.

11.4 Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Daarbij wordt dwang, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie gebruikt. Dit komt ook in Gouda voor.

De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten in de regio, actief inzet voor beleid tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit. Op die manier voorkomen we een waterbedeffect tussen gemeenten en zijn we beter in staat mensenhandel te voorkomen, te signaleren en aan te pakken.

Gouda heeft recent een projectleider aangesteld om een integrale aanpak voor mensenhandel uit te werken. Dit is conform het 'basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel', zoals vastgesteld in het landelijke programma 'Samen tegen mensenhandel'. Belangrijke taken van de projectleider zullen zijn o.a. de verbinding maken tussen de aanpak mensenhandel en het Zorg- en Veiligheidshuis, het organiseren van awareness- en signaleringstrainingen voor de interne organisatie en het maken van (prestatie)afspraken met ketenpartners over signalering, eenduidig registreren en melden van mensenhandel. De projectleider wordt tevens aangesteld als aandachtsfunctionaris voor de gemeente.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Gouda zorgt ervoor dat ieder slachtoffer van mensenhandel, ook ongedocumenteerd, terecht kan bij gemeentelijke voorzieningen zoals opvang en begeleiding. Daarbij moet slachtofferschap losgekoppeld worden van het doen van aangifte.
- De gemeente zorgt voor informatiepakketten voor bijvoorbeeld arbeidsmigranten, bij voorkeur in hun eigen taal, met daarin minimaal de rechten en plichten en de mogelijkheden om melding te maken van misstanden en hulp in te roepen [informatieverstrekking].
- Gouda neemt deel aan overlegmechanismen voor mensenhandel.
- Gouda creëert bewustwording van het probleem mensenhandel onder haar inwoners.

11.5 Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Gouda in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.

Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- In Gouda is er integraal beleid om, in samenwerking met de regio, radicalisering tegen te gaan.

11.6 Ondernijning

Ook in Gouda moeten we ons bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding van het gemeentebestuur kunnen we deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden (kap- en massagesalons) of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren.

De gemeente werkt nauw samen met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra).

De ChristenUnie is er voorstander van om waar mogelijk gebruik te maken van een zogeheten Bibob-toets. Deze wordt nu al toegepast in de horeca, maar zou in risicogebieden breder kunnen worden toegepast, bijvoorbeeld ten aanzien van kapperszaken, nagelstudio's en dergelijke.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob gericht en zo veel als mogelijk is, in te zetten, daarbij moet de doorlooptijd van Bibob-trajecten zo kort mogelijk zijn om ondernemers niet onnodig te belemmeren door bureaucratie.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen van en signalering van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.
- De gemeente zorgt voor een helder aanspreekpunt waar ondernemers (anoniem) vermoedens van ondermijning kunnen melden.

12 Oog voor ruimte en wonen

Ieder mens heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te ontspannen. Maar de ruimte is beperkt en belangen botsen. De ChristenUnie wil duurzaam ruimtegebruik, waarbij natuur, woningnood, klimaat en economie in evenwicht zijn. Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de toekomst. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol als regisseur.

Wonen gaat over zoveel meer dan stenen stapelen. Wonen gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk. Juist bij ruimtelijke ordening moeten burgers zelf betrokken worden, want het gaat over hun eigen leefomgeving.

De ChristenUnie wil meer aandacht voor hergebruik, in plaats van sloop en nieuwbouw. Ook moet open gebied niet zomaar bebouwd worden, maar is herstructurering van al bebouwd gebied belangrijk. De infrastructuur moet daarbij goed op orde zijn, zoals wegen, fietspaden, openbaar vervoer en snel internet.

12.1 Wonen

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. Helaas zijn er veel te weinig huizen beschikbaar. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, de huizenprijzen zijn enorm gestegen en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot.

De ChristenUnie wil dat Gouda een plan maakt om te zorgen voor goede woningen voor iedereen. De gemeente moet daarom goed weten wat de inwoners willen en nodig hebben. Er moeten voldoende passende huurwoningen zijn en er moet ruimte zijn voor nieuwbouw.

De ChristenUnie knokt voor de kansen van starters en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen. In Gouda moeten meer mogelijkheden komen om door te stromen naar passende woonruimte. Hiervoor moeten nog meer betaalbare en levensloopbestendige (huur)woningen gebouwd worden, maar zullen ook andere creatieve oplossingen nodig zijn, zoals een volkshuisvestingsfonds.

Gouda moet niet alleen veel huizen bouwen, maar ook zorgen voor goede kwaliteit van de hele omgeving. Een bouwproject moet passen in de buurt. Voordat een projectontwikkelaar begint, moet er een plan liggen met eisen voor het gebied. Dit noemen we een beeldkwaliteitsplan. Zo regelen we vooraf wat nodig, gewild en verantwoord is.

De ChristenUnie wil dat Gouda een verhuurvergunning invoert. Hiermee kunnen huisjesmelkers, malafide verhuurders en bemiddelingsbureaus effectief worden bestreden en vooral studenten en arbeidsmigranten beter worden beschermd tegen wanpraktijken. Daarnaast voeren we in Gouda de opkoopbescherming van bestaande betaalbare koopwoningen snel in, ter bescherming tegen buy-to-let. De koper wordt verplicht te gaan wonen in de woning die hij koopt, niet alleen bij nieuwbouw, maar ook in de bestaande bouw. Daarmee reguleert de gemeente meteen ook de toeristische verhuur beter.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Het woonbeleid van Gouda moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én toekomstige ontwikkelingen. De ChristenUnie wil daarin samenwerken met de buurgemeentes.
- Naast woningcorporaties krijgen ook maatschappelijke organisaties en marktpartijen een belangrijke rol in het op te stellen en uitvoeren van woonbeleid. Denk hierbij bijvoorbeeld

- aan de sociale teams, wijkraden en huurdersverenigingen.
- In de Woonvisie moet aandacht zijn voor passende huisvesting voor alle inwoners van Gouda. Er is een concreet uitvoeringsplan nodig om voor iedere doelgroep woonruimte te ontwikkelen. Dit kan door woningen te reserveren voor starters, senioren en andere doelgroepen.
- De ChristenUnie wil lege kantoren verbouwen naar woningen. Ze moeten wel bij woongebieden aansluiten, want we willen geen woningen midden op bedrijventerreinen.
- De ChristenUnie zet in op het verminderen van de leegstand op bedrijventerreinen onder andere door voortzetting van de versnellingskamer Goudse Poort.
- In Gouda komt er ruimte voor de bouw van Tiny Houses, bijvoorbeeld in Westergouwe of op GOUDasfalt.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen.
- De ChristenUnie is voor een zelfbewoningsplicht bij nieuwbouw (zodat huizen niet opgekocht worden door huisjesmelkers).
- Bescherm huurders en particuliere kopers beter. De ChristenUnie wil dat Gouda een verhuurvergunning en opkoopbescherming invoert.
- Gouda zet zich in om starters ruimte te geven op de woningmarkt. Dat kan met startersleningen, Duokoop en koopgarant. In Gouda onderzoeken we de mogelijkheden voor 'duo-wonen', waarbij jongeren en senioren een woning delen.

12.2 Doorstroming op de woningmarkt

Nederland vergrijst en ouderen wonen steeds langer zelfstandig. Daarbij kunnen hun woonwensen veranderen. In de huidige markt is het moeilijk om passende woonruimte te vinden en door te stromen naar een andere woning. De ChristenUnie wil dat Gouda hier actief beleid in maakt, zodat de hele woningmarkt beter doorstroomt.

De ChristenUnie wil dat Gouda plannen maakt voor de woonbehoefte van senioren. Daarom moet onderzocht worden welk type woningen gerealiseerd moet worden. Nieuwe woningen moeten levensloopbestendig zijn. Het is goed om bestaande woningen eenvoudig te kunnen aanpassen, zonder ingewikkelde procedures.

Als mensen kunnen doorstromen naar een beter passende woning, kunnen ook anderen doorstromen. Zo komen verhuisketens op gang.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- Er komen doorstroommakelaars en doorstroompremies om mensen die dat willen van een relatief ruim huis naar een meer passende woning te begeleiden.
- Gouda bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Ook komen er nieuwe huur- en koopappartementen voor ouderen, al dan niet met een zorgindicatie.
- Om de doorstroming op de woningmarkt verder een impuls te geven, wordt onderzocht wanneer ouderen bereid zijn te verhuizen naar een appartement, zodat eengezinswoningen weer vrijkomen voor gezinnen.
- Er komt meer aandacht voor groepswonen, door bijvoorbeeld verder invulling te geven aan het experiment 'vitale woongemeenschappen'.
- Er komt in Gouda ruimte voor woonzorgprojecten, maar ook voor meergeneratiewoningen, inclusieve wijken, hofjes en voor collectief particulier opdrachtgeverschap (cpo).

- Vastgoed dat in handen van de gemeente is en getransformeerd wordt of leeg komt te staan, wordt zoveel mogelijk bestemd voor woningen, vooral voor doelgroepen die moeilijk passende woonruimte vinden.

12.3 Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Gouda woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen. Woningcorporaties dragen bij aan de Woonvisie en maken prestatieafspraken.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen te dichten.

Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor, maar vooral mét de inwoners van Gouda.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de volledige verduurzaming van de woningvoorraad en de sociale koopsector.
- Er komt een gezamenlijk plan voor het verbeteren van de energiehuishouding van woningen.
- De ChristenUnie zet in op meer betaalbare koopwoningen, om de kloof tussen huur en koop te dichten.
- De gemeente Gouda probeert samen met de woningcorporaties voldoende nieuwe sociale huurwoningen te ontwikkelen, zodat vraag en aanbod beter op elkaar zijn afgestemd.
- Woningcorporaties realiseren betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen. Financiering kan deels geregeld worden via een huisvestingsfonds.

12.4 Aantrekkelijk IJsselfront en bevaarbare binnenstad

De ChristenUnie zet zich in voor het verbeteren en benutten van de potenties van de Hollandsche IJssel. De ChristenUnie draagt GOUDasfalt een warm hart toe en wil GOUDasfalt de ruimte geven zich verder te ontwikkelen binnen een nieuw vast te stellen Omgevingsplan. Bekeken wordt of een langzaam verkeer verbinding over de Hollandsche IJssel naar de binnenstad tot de mogelijkheden gaat behoren. Deze verbinding sluit indien mogelijk aan op een autoluwe Nieuwe Veerstal. De ChristenUnie vindt investeren in een aantrekkelijk IJsselfront als 'balkon van de binnenstad van Gouda' een goed idee. Hierbij kan gedacht worden aan logische routes vanuit de binnenstad, autoverkeer te gast en het inrichten van een hoogwaardig verblijfsgebied. Daarbij wordt onderzocht hoe Gouda goed kan aansluiten op het waternetwerk, om zo pleziervaart een rondje Rijn-IJssel te kunnen bieden.

Ook wordt vaart gezet achter de realisatie van de intieme vaarroute, een route door kleine wateren in Gouda met kleine bootjes kan worden gevaren. Hiermee maken we de vaarambitie uit de toekomstvisie 2030 'Gouda ligt goed' waar met in ieder geval het voltooiën van het vaarrondje binnenstad over Achter de Kerk, Zeugstraat en Turfmarkt. Dit vaarrondje uit het plan Intieme Vaarroute kan hetzelfde positieve effect bieden voor de verblijfskwaliteit van de

binnenstad voor toeristen en inwoners, als de Binnendieze in Den Bosch. Voor deze vaarroute resten nog 10 bruggen van de in totaal 34 waarvoor maatregelen nodig zijn. Tweederde van de obstakels is dus al opgelost in de afgelopen 10 jaar.

Het mede op initiatief van de ChristenUnie ingestelde waterfonds moet ertoe leiden dat er nu echt stappen worden gezet bij het realiseren van de intieme vaarroute. Wat ons betreft wordt dit fonds de komende tijd nog verder gevuld. De visie 'Gouda leeft met water' van de wateralliantie kan daar goede input voor zijn.

Tevens blijft de ChristenUnie zich inzetten om de Havensluis weer in ere te herstellen en opnieuw in gebruik te nemen. Hier zijn koppelkansen bij de dijkverzwaring die gepland staat en kan aangesloten worden op de pilot autovrije binnenstad. De inwoners van de binnenstad worden bij de gebiedsaanpak goed betrokken, zodat bijvoorbeeld ook een oplossing gevonden wordt voor het parkeren van auto's in de nabijheid.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- GOUDasfalt wordt verder ontwikkeld op basis van vier zones en de raad stelt het Omgevingsplan vast.
- Het streven blijft de Havensluis weer te openen en daarmee recreatievaart door de binnenstad van Gouda mogelijk te maken.
- Voor het Sluiseiland wordt een gebiedsvisie opgesteld om deze unieke plek aan de Hollandsche IJssel en de Gouwe voor de Gouvenaars te behouden. Uitgangspunt hierbij is dat een containerterminal op Sluiseiland niet gaat komen.
- De intieme vaarroute wordt versneld aangelegd door in ieder geval koppelkansen bij vervanging van bruggen te benutten, de herinrichting 'Achter de Waag' te benutten en samen te werken met de SBG die dit plan een warm hart toe draagt. Daarbij wordt gekeken naar cofinanciering vanuit de provincie.
- De watervisie die in de vorige collegeperiode op verzoek van het college door onder andere de Wateralliantie is opgesteld wordt afgestoft en gezamenlijk met stakeholders wordt een plan van aanpak opgesteld hoe de binnenstad weer aan het water komt te liggen.
- Bij een succesvolle pilot autovrije Veerstal wordt doorgepakt en wordt een nieuw IJsselfront vormgegeven en vindt herinrichting plaats zodat Gouda een balkon aan de rivier krijgt.
- De oevers langs de Hollandsche IJssel zijn in principe van iedereen. We blijven ons inzetten voor het jaagpad langs de Hollandsche IJssel. Dit doen we door actieve handhaving van landje-pik en door de openbaarheid goed te verankeren in het nieuwe omgevingsplan (bestemmingsplan). Bij bestemmingsplanwijzigingen is de publieke toegankelijkheid van de oevers het uitgangspunt.

12.5 Groen (onderhoud) en openbare ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door inwoners gedaan worden. Als de inwoners het zelf doen, zoals in Gouda bij het project 'groen moet je doen', wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker: de wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

De ChristenUnie wil dat Gouda overal toegankelijk is voor iedereen. Mensen met rollator, blindenstok, rolstoel of kinderwagen, iedereen moet in onze gemeente zijn of haar weg kunnen vinden.

Ook Gouda moet zich voorbereiden op klimaatverandering. Er komen meer hoosbuien en meer hittegolven. Juist bij de inrichting van de openbare ruimte moet je daar nu keuzes in maken, vindt de ChristenUnie. Met meer ruimte voor water en groen wordt de stad robuuster. Tegelijk geeft dit weer meer kansen voor biodiversiteit in de stad.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van kwalitatief hoogwaardig stadsgroen en voor de bescherming van milieu en biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen.

De ChristenUnie in Gouda zet zich in voor een beter groenonderhoud, meer zorg voor de stadsparken, de parels van de stad en meer gebruikskwaliteit van de openbare ruimte. Daarbij is extra aandacht nodig voor bodemdaling en de impact op bomen.

Ook is er blijvende aandacht voor overlast van hondenpoep door het aanbieden van zakjes en het plaatsen van voldoende prullenbakken.

Waar gaat de ChristenUnie zich voor inzetten?

- De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.
- We streven naar kwalitatief hoogwaardig groen door het huidige onderhoudsniveau van groen te verhogen.
- Er komt een nieuw groenonderhoudsplan voor de gehele gemeente dat voor de investeringen rekening houdt met de zakkende bodem en uitgaat van de gebiedseigen kenmerken. De pilot van Bergen IJzendoornpark wordt hierbij betrokken.
- Er komt een concrete aanpak en voor het Van Bergen IJzendoornpark, Houtmansplantsoen en andere stadsparken, voor een toekomstbestendig beheer en hogere gebruikerskwaliteit. Hierbij wordt aangesloten op de uitkomsten van de pilot 'van Bergen IJzendoornpark' en hoe je stadsparken moet aanpassen door klimaatverandering en bodemdaling. Ook wordt gezorgd voor concrete zichtbare stappen.
- Door de jaarlijkse uitreiking van de 'groenprijs' krijgt het project 'groen moet je doen' meer bekendheid. Daarbij kunnen mensen zelf openbaar groen onderhouden. Hierdoor wordt dit vrijwilligerswerk blijvend gewaardeerd.
- De ChristenUnie wil dat de inwoners meer betrokken worden bij de herinrichting van de openbare ruimte en in participatie daadwerkelijk ook mee kunnen denken over het uiteindelijke resultaat en zich gekend voelen door de gemeente.
- De ChristenUnie pleit voor meer aandacht voor natuur- en milieueducatie.
- De ChristenUnie wil de ecologische structuur in de stad versterken en deze geschikt maken voor vogels en kleine zoogdieren. We willen groene gebieden in Gouda behouden en verbinden met de natuur buiten de stad.
- Dieren die in nood verkeren moeten de juiste opvang en zorg krijgen.
- Er is blijvende aandacht om hondenpoepoverlast te verminderen door het aanbieden van zakjes en het plaatsen van voldoende prullenbakken.
- Het burgerinitiatief Singelpark is afgerond. De gemeente zorgt samen met de stad dat het groen in het Singelpark ook kwaliteit blijft houden.
- Bij nieuwbouwplannen blijft de groennorm van 15% bestaan.
- Struikrovers; de gemeente zet zich in voor behoud van groen door bij herontwikkeling van gebieden dan wel bij herinrichting van particuliere tuinen (internet-platform) de mogelijkheid aan te bieden om planten en struiken gratis eruit te kunnen halen, voordat ze worden vernietigd.
- De ChristenUnie maakt zich sterk voor meer bekendheid van de groen en recreatiegebieden om de stad in beheer van de Groenalliantie, welke aantrekkelijker

worden door bijvoorbeeld meer (kinder)wandelroutes en een goede balans in natuurwaarden en recreatief gebruik.

- Bij het aanbesteden van onderhoud en aanleg van de openbare ruimte probeert Gouda zoveel mogelijk van de Sustainable Development Goals na te streven. Dit zijn internationale duurzaamheidscriteria.
- In Gouda is er voldoende ruimte voor kinderen om te spelen, in speeltuinen, maar ook in bosjes om hutten te kunnen bouwen en in bomen te klimmen.
- De openbare ruimte daagt uit tot spelen en bewegen, ook voor volwassenen.
- De openbare ruimte geeft ruimte aan water en groen om klimaatverandering te kunnen vangen. Stortbuien kunnen zo beter opgevangen worden, bij hete zomers gaan we zo hittestress tegen.
- Er wordt jaarlijks met een aantal raadsleden en bekende Gouwenaren een toegankelijkheidswandeling georganiseerd onder het motto 'ik zie, ik zie wat jij niet ziet'. Dit is een geblinddoekte wandeling met ervaringsdeskundigen. Doel; betere toegankelijkheid en op basis van de wandeling actie ondernemen om verbeteringen uit te voeren.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van bruggen en viaducten heeft prioriteit.
- Bij openbare ondergrondse afvalcontainers plaatst de gemeente zoveel mogelijk groen, gras en bloemen om op een positieve manier zwerfafval tegen te gaan.
- Bij onderhoud overlegt de gemeente met externe partijen op het gebied van kabels en leidingen zodat de weg maar een keer 'open' hoeft.

Omslagfoto door Theo Krins